

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: ΤΣΙΑΡΑ ΕΛΕΝΗ

ΘΕΜΑ: «ΟΙ ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ»

1^{ος} ΕΠΙΟΠΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΑΝΑΤΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

2^{ος} ΕΠΙΟΠΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. ΤΑΣΟΥΛΑ ΤΣΙΑΛΙΜΕΝΗ

ΒΟΛΟΣ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2006

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»**

Αριθ. Εισ.: 4756/1
Ημερ. Εισ.: 14-12-2006
Δωρεά: Συγγραφέα
Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ – ΠΠΕ
2006
ΤΣΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	5
1. Η ζωή του Αισώπου.....	5
2. Μύθος.....	8
2.1 Τι είναι μύθος.....	8
2.2 Ιστορική αναδρομή.....	11
2.3 Παράθεση των 345 μύθων του Αισώπου.....	13
3. Διασκευές.....	27
3.1 Γενικά για τις διασκευές.....	27
3.2 Γενικά για τις διασκευές των μύθων του Αισώπου.....	29
3.3 Ενδεικτικές κατασκευές των μύθων του Αισώπου.....	31
3.3.1 Διασκευές μύθων σε παραμύθι.....	31
3.3.2 Διασκευές μύθων σε κουκλοθέατρο.....	34
3.3.3 Διασκευές μύθων σε ποίηση.....	39
3.3.4 Διασκευές μύθων σε κόμικς.....	41
3.3.5 Διασκευές μύθων σε θέατρο.....	45
4. Ενδεικτικές δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο για τους μύθους του Αισώπου.....	49
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.....	51
1. Στόχος και υπόθεση της έρευνας.....	51

2. Στατιστικοί πίνακες- ανάλυση και σχολιασμός του ερωτηματολογίου των νηπιαγωγών.....	52
3. Συμπεράσματα και παρατηρήσεις από το ερωτηματολόγιο των νηπιαγωγών.....	74
4. Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις των αποτελεσμάτων της έρευνας.....	75

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	76
--------------------------	-----------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' (Ερωτηματολόγιο των νηπιαγωγών).....	79
---	-----------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' (Οι 10 πιο γνωστοί μύθοι του Αισώπου που διασκευάστηκαν σε παραμύθια και έγιναν πολύ δημοφιλή σε μικρούς και μεγάλους).....	83
---	-----------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ' Βιβλιογραφία παραμυθιών.....	112
Διασκευές σε μουσική.....	121

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το τελευταίο έτος πριν διεξαχθεί η τετραετής φοίτησή μου στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ένα από τα κύρια θέματα που με απασχόλησε σοβαρά ήταν το θέμα της πτυχιακής μου εργασίας. Πολλά και ενδιαφέροντα θέματα είχα να επιλέξω. Με αφορμή που φέτος ήταν τιμητική χρονιά του Αισώπου, η τελική επιλογή μου «οι διασκευές των μύθων του Αισώπου», ήταν αρκετά προκλητική και ενδιαφέρουσα γι' αυτό εργάστηκα με ζήλο. Από μικρή έδειχνα ιδιαίτερη προτίμηση στους μύθους του Αισώπου απ' ότι στα λαϊκά παραμύθια. Πάντα ξεχώριζα στο ράφι της βιβλιοθήκης μου το βιβλίο με τους μύθους του Αισώπου και σχεδόν τους είχα μάθει όλους απ' έξω. Το ν' ασχοληθώ με έρευνα στα νηπιαγωγεία, το πόσο γνωστοί γίνονται ακόμη και σήμερα οι μύθοι ήταν για μένα πρόκληση.

Η πτυχιακή μου εργασία αποτελείται από δυο μέρη, το θεωρητικό και το ερευνητικό. Το πρώτο μέρος (θεωρητικό) αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στη ζωή του Αισώπου. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην έννοια του μύθου, γίνεται μια ιστορική αναδρομή στο μύθο και η παράθεση των 345 μύθων του Αισώπου. Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύεται η έννοια των διασκευών και πως διασκευάζονται οι μύθοι σε άλλες μορφές όπως παραμύθι, κουκλοθέατρο, ποίηση, κόμικς και θέατρο. Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο, προτείνονται κάποιες ενδεικτικές δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο με τους μύθους του Αισώπου. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας (ερευνητικό) εκτίθεται ο στόχος και η υπόθεση, η ανάλυση των δεδομένων και τα συμπεράσματα της έρευνας. Στο τέλος της θεωρητικής και ερευνητικής αυτής εργασίας παρατίθενται στο πρώτο παράρτημα το ερωτηματολόγιο των

νηπιαγωγών, στο δεύτερο οι δέκα πιο γνωστοί μύθοι που διασκευάστηκαν σε παραμύθια και στο τρίτο παράρτημα βιβλιογραφία παραμυθιών και μουσικής.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, δηλαδή κατά την διερευνητική προσέγγιση του θέματος, δεν αντιμετωπίστηκαν ιδιαίτερα προβλήματα, γιατί όλα τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν μέσω της προσωπικής μου επαφής με τις νηπιαγωγούς. Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητο να ευχαριστήσω τις νηπιαγωγούς των σχολείων που έγινε η έρευνα στη Λάρισα. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καθηγητές μου, κύριο Βασίλη Δ. Αναγνωστόπουλο και την κυρία Τασούλα Τσιλιμένη για την πολύτιμη βοήθειά τους και τις πολύτιμες συμβουλές τους που πρόσφεραν στην ολοκλήρωση της συγκεκριμένης εργασίας.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Από την αρχαιότητα ως ακόμη και σήμερα γράφτηκαν πολλά για την ζωή του Αισώπου και το έργο του. Ήταν ο πρώτος και ο πιο διάσημος από τους Έλληνες μυθοποιούς. (Σαρίκας Ζ. ,1993:σελ.25)

Σύμφωνα με τις μαρτυρίες των αρχαίων συγγραφέων, ο Αίσωπος πρέπει να έζησε γύρω στα 600 π.Χ. και καταγόταν από την Θράκη, και όχι από την Φρυγία. (Νούκιος Ανδρόνικος, Αιτωλός Γεώργιος,1993:σελ.14). Υπήρξε δούλος στη Σάμο στην υπηρεσία του Ιάδμονα, ο οποίος αργότερα τον απελευθέρωσε διότι εκτίμησε τα πνευματικά του χαρίσματα, την ευφυΐα του και την σοφία του. Αρχικά ο Αίσωπος ήταν μουγκός, μακρουλοκέφαλος, πλατσουδομύτης, κοντόλαιμος, κοιλαράς, μαύρος, στραδοπόδης και καμπούρης. Ξεπερνούσε στη ασχήμια και τον ομηρικό Θερσίτη. Έτσι παρουσιάζεται και στη Villa Albani,στη Ρώμη στην προτομή του.

Ο Αίσωπος ήταν διάσημος ως λογοποιός, επινοητής και αφηγητής ιστοριών σε πεζό λόγο. (Αναγνωστόπουλος Β. ,1987:σελ.84). Θεωρείται ο ιδρυτής του λογοτεχνικού είδους που ονομάζεται παραβολή ή αλληγορία. Όμως, παρόμοια κείμενα βρέθηκαν από διασωθέντα αποσπάσματα έργων που έγραψαν ο Ησίοδος και ο Αρχίλοχος. Είναι γεγονός πως οι μύθοι του Αισώπου δημιουργήθηκαν ακριβώς την εποχή που ο πεζός λόγος άρχισε να χρησιμοποιείται από τους συγγραφείς σαν μέσο έκφρασης. Ως τότε όμως, μόνο ο έμμετρος λόγος και η ποίηση θεωρούνταν το μοναδικό εκφραστικό είδος για τους συγγραφείς. (Έλλη Αλεξίου,1985:σελ.170)

Ακόμη διακρίνεται για την παρατηρητικότητα και την οξεία αντίληψή του. Πάνω σε παλαιούς μύθους που γνώριζε έπλαθε δικούς του με σαφήνεια και εύγλωττη αλληγορία. Στους μύθους του χτυπά έμμεσα την αδικία και την

βαναυσότητα και ασκεί κοινωνική και πολιτική κριτική. (Αναγνωστόπουλος Β. ,1987:σελ.84).

Ο Αίσωπος χάρη στα πλούσια πνευματικά του χαρίσματα πήρε μέρος σε πολλές συζητήσεις, επίσης, έδωσε λύσεις σε ποικίλα ερωτήματα ή προβλήματα αλλά πολλές φορές προστάτευσε και τον ίδιο του τον εαυτό από τις διάφορες περιπέτειες της ζωής του. (Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα,σελ.130).

Την εποχή που ζούσε ο Αίσωπος στον κόσμο βασίλευε ειρήνη και οι βασιλιάδες μη έχοντας δουλειά έστελναν αινίγματα ο ένας τον άλλον. Ο Αίσωπος που βρισκόταν στην Βαβυλώνα έλυne τα αινίγματα των βασιλιάδων. Έπειτα πήγε στην Αίγυπτο και κατόρθωσε να τα βάλει και να νικήσει όλους τους σοφούς του τόπου. Στην συνέχεια ταξίδεψε στην Ελλάδα για να δείξει τη σοφία του και στους σοφούς Έλληνες. Στο τέλος έφτασε στους Δελφούς και οι κάτοικοι τον δέχτηκαν με χαρά. Συνηθισμένοι όμως αυτοί πάντα να παίρνουν και ποτέ να μη δίνουν αφού δεν δούλευαν μόνο ζούσαν με τις προσφορές των Ελλήνων στο μαντείο των Δελφών, δεν φρόντισαν καθόλου για αυτόν. Τότε ο Αίσωπος τους μάζεψε όλους μαζί και τους είπε: «Θαρρώ πως είστε όμοιοι με ένα ξύλο πεταγμένο στη θάλασσα. Από μακριά το ξύλο αυτό φαίνεται πολύτιμο, όταν όμως σιμώσει, τότε καταλαβαίνεις πως δεν έχει καμία αξία. Έτσι και εγώ από μακριά νόμιζα πως αξίζετε και σας θαύμαζα τώρα όμως βλέπω πως γελάστηκα. Είστε οι πιο τιποτένιοι άνθρωποι από όσους γνώρισα». Φυσικά, οι ιερείς των Δελφών θύμωσαν μαζί του και αποφάσισαν να τον σκοτώσουν με ένα τέχνασμα τον έβγαλαν κλέφτη του ιερού ναού και τον καταδίκασαν σε θάνατο. Εδώ καμία εξυπνάδα του Αισώπου δεν ωφέλησε. Τον γκρέμισαν από τον βράχο και τον σκότωσαν. Αμέσως μετά όμως ξέσπασε στην πόλη των Δελφών λοιμός και οι κάτοικοι των Δελφών αποφάσισαν να τιμήσουν τον λαϊκό ήρωα, έστω και μετά το θάνατό του με

αναθηματική στήλη. (Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας, Μύθοι και Μυθοποιοί- Αφιέρωμα. 1987, σελ. 67-68).

Ο Αίσωπος μυθοποίησε όλα τ'ανθρώπινα και έδωσε μιλιά σε όλα τα θηρία για να μας πούνε το μήνυμά τους. Στιγματίζει την πλεονεξία και καταδικάζει την έπαρση και την απάτη και αυτούς τους ρόλους τους παίζει κάποιος Λέων και Αλώπηξ και Ίππος. Ακόμα και η χελώνα έχει φωνή. Από τα ζώα αυτά, τα παιδιά διδάσκονται την πραγματικότητα. (Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας, Μύθοι και Μυθοποιοί- Αφιέρωμα. 1987, σελ 96).

Τους μύθους τους χρησιμοποιούσαν όταν ήθελαν να στηρίξουν τα επιχειρήματά τους μέσα ζωντανό παράδειγμα και τους άκουγαν μέυχαρίστηση. Ο Αριστοτέλης μνημονεύει στη Ρητορική του ότι αφηγήθηκε ο Αίσωπος, υπερασπιζόμενος στο δικαστήριο της Σάμου ένα πολιτικό που κατηγορούνταν για κατάχρηση δημοσίων χρημάτων, τον μύθο δηλαδή για την αλεπού που δεν άφησε τον σκαντζόχοιρο να τις βγάλει τα τσιμπούρια από φόβο μήπως τα καινούρια που θα τα αντικαθιστούσαν θα ήταν πεινασμένα και θα της ρουφούσαν όλο το αίμα. (Νούκιος Ανδρόνικος, Αιτωλός Γεώργιος,1993:σελ.15).

2. ΜΥΘΟΣ

2.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΥΘΟΣ

Ο μύθος μπορεί να θεωρηθεί ως ένα είδος γλώσσας που επινόησαν οι άνθρωποι για να ερμηνεύσουν την πραγματικότητα. Στο πρωτόγονο και προϊστορικό σύστημα ο μύθος αποτελούσε ένα είδος απλοϊκής πίστης και μια μορφή ιδεολογίας. (Αυδίκος Ε.,1996:σελ.27). Είναι μια θαυμαστή αφήγηση που χρησιμοποιεί πρόσωπα θείκης καταγωγής για να εξηγήσει τις ρίζες και τη φύση του ανθρώπου και του κόσμου. (Σαρίκας Ζ,1993:σελ.22)

Ο μύθος είναι μια αφήγηση που η προέλευσή της είναι συνήθως άγνωστη, είναι τμήμα της παράδοσης, η οποία συνδέει πραγματικά γεγονότα ή πλάσματα φαντασίας για να ερμηνεύσει κάποια φύση ή φαινόμενο ή θεσμό ή κάποια πίστη που συνδέεται με την θρησκεία. (πάπυρος Λαρούς,σελ.183).

Γενικά, οι μύθοι έχουν πυρήνα με στοιχεία θρησκείας ή μαγείας και φυσικά δεν υπακούουν σε σταθερούς κανόνες, αφού όλος ο μυθικός κόσμος αλλάζει μορφές και είναι έμψυχος.

Οι μύθοι ανάλογα με το περιεχόμενό τους διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) Μύθοι Θεογονικοί, αναφερόμενοι στη γέννηση και ιστορία των Θεών, όπως π.χ. η γέννηση της Αθηνάς από το κεφάλι του Δία, η γέννηση του Βούδα σαν λευκού περιστεριού από την πλευρά της μητέρας του κ.ά.

β) Μύθοι κοσμογονικοί αναφερόμενοι στη δημιουργία του κόσμου, όπως ότι η γη δημιουργήθηκε από έναν αρχέγονο ωκεανό ή ότι οι Τιτάνες, ημίθεοι, δίδαξαν τη ζωή στον άνθρωπο, που προήλθε από χώμα, ζώο, δέντρο κ.λ.π.

γ) Μύθοι αιτιολογικοί. Εξηγούν την καταγωγή των όντων.

δ) Μύθοι εσχατολογικοί αναφερόμενοι στο «τέλος» του κόσμου.

ε) Μύθοι ηθικοί αναφερόμενοι στον αγώνα του αγαθού κατά του κακού

κ.λ.π.

στ) Ιστορικοί μύθοι, αναφερόμενοι σε πολέμους, εκστρατείες κ.λ.π.

ζ) Πολιτικοί μύθοι, που επινοούνται όχι από τον λαό αλλά από τους πολιτικούς για να δικαιολογήσουν τα πολεμικά τους σχέδια.

η) Ηρωικοί μύθοι, αναφερόμενοι στους πολυπληθείς τοπικούς ήρωες.

«Β.Δ. Αναγνωστόπουλος. , *Α' Ανιχνεύσεις, Θέματα Παιδικής Λογοτεχνίας*, εκδ:Καστανιώτη, Αθήνα 1987:σελ.94»

Ο μύθος είναι αναμφίβολα ένα από τα αρχαιότερα λογοτεχνικά είδη, επειδή γεννιέται από την φυσική ανάγκη που αισθάνεται το ανθρώπινο πνεύμα να εκφραστεί με την βοήθεια εικόνων και με συγκεκριμένη μορφή. Από τότε που άρχισε να μιλάει, ο άνθρωπος συνέθετε και μύθους και στο σημείο αυτό είναι αποκαλυπτική η ετυμολογία: από την ινδοευρωπαϊκή ρίζα bha(s), που σημαίνει «μιλώ», έχουμε στα ελληνικά το φημί (μιλώ), στα λατινικά το fari (μιλώ) και το fibula (φήμη, λόγος, διήγηση, μύθος), στα ρώσικα το basuija (μύθος). Ο μύθος είναι λοιπόν πριν απ'όλα μια αφήγηση και γι'αυτό συγγενεύει πολύ με το παραμύθι: το πέρασμα από το διδακτικό παραμύθι στο μύθο είναι εύκολο και παραδεκτό· οι ρίζες των δύο αυτών ειδών, που είναι διακριτά σήμερα, είναι κοινές και θέτουν τα ίδια προβλήματα. (Σαρίκας Ζ,1993:σελ.21)

Ο μύθος είναι μια αλληγορική ιστορία στην οποία παρουσιάζονται συνήθως ζώα που συμπεριφέρονται σαν ανθρώπινα όντα και έχει στόχο να προβάλλει τις αδυναμίες και τις ανοησίες των ανθρώπων. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα των μύθων είναι ότι σχεδόν πάντα καταλήγουν σε ένα συγκεκριμένο ηθικό μήνυμα για την ανθρώπινη κοινωνική συμπεριφορά. Κλασικό παράδειγμα αποτελούν οι φανταστικές και ηθικοπλαστικές ιστορίες του Αισώπου. (πάπυρος Λαρούς, σελ.183)

Ο Lessing αναφέρθηκε σε δύο βασικά γνωρίσματα του μύθου, ότι ο μύθος πρέπει να περιέχει ένα δίδαγμα και ότι αυτό το δίδαγμα πρέπει να παρουσιάζεται μέσα από τη διήγηση. Ο μύθος μεταδίδει δηλαδή διδάγματα με ευχάριστο και εύκολο τρόπο. Ο διδακτικός χαρακτήρας του μύθου δεν προκύπτει από την ηθική διδαχή αλλά από το γεγονός ότι ο μύθος παρουσιάζει σε πράξεις ζώων τη συμπεριφορά των ανθρώπων. Αυτή την συμπεριφορά ο αναγνώστης πρέπει να την κρίνει και να βγάλει συμπεράσματα για την δική του συμπεριφορά. Η βασική μέθοδος του μύθου με την οποία πραγματοποιείται ο διδακτικός σκοπός, είναι η αναλογία. (Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας, Μύθοι και Μυθοποιοί- Αφιέρωμα, 1987, σελ. 115-116)

Ο μύθος είναι ένα σύντομο και διδακτικό κείμενο και κατά τον Βαβρία ο μύθος, «λόγος ψευδής τ'αληθή λέγων». (Αναγνωστόπουλος Β.Δ.,2001:σελ.162).

Ο καθηγητής Μ. Μερακλής τονίζει ότι ο μύθος αποτελεί περιουσία της τέχνης και είναι μία ανεξάντλητη πηγή από δαιμόνιες ιδέες, γοητευτικές εικόνες, συναρπαστικά θέματα, αλληγορίες και σύμβολα. «Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας, Μύθοι και Μυθοποιοί- Αφιέρωμα, 1987, σελ. 18»

Η παιδαγωγική ωφελιμότητα των μύθων απασχόλησε τον Πλάτωνα, κυρίως στο έργο του *Πολιτεία*, όπου αναφέρεται στην αγωγή των παιδιών και αποδέχεται «ότι πρώτον τοις παιδίοις μύθους λέγομεν...», και εννοεί τα πλαστά αφηγήματα, τα παραμύθια, τους μύθους για τα ζώα κτλ. Και επειδή τα νήπια αρέσκονται να ακούνε διάφορους μύθους, που πλάστηκαν από τυχαίους. Είναι ανάγκη οι μητέρες και οι παραμάνες να διηγούνται στα μικρά παιδιά τους άριστους μύθους, που θα τους βρούμε μετά από προσεκτική επιλογή, γιατί αυτοί διαμορφώνουν και καλλιεργούν την ψυχή των παιδιών. «*Τέχνη και τεχνική του παραμυθιού, 1997, σελ.64*»

2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο μύθος είναι ένα από τα αρχαιότερα λογοτεχνικά είδη. Ο μύθος κατάγεται από την ανατολή όπως επίσης και το ανθρώπινο γένος. Ο λαός είναι ο πρώτος μυθοποιός που δημιούργησε με τις ανησυχίες του μύθους. Στην αρχή, οι μύθοι κυκλοφορούσαν από στόμα σε στόμα και ήταν άγραφοι. Όταν ανακαλύφθηκε η γραφή σχηματίστηκαν και οι πρώτες συλλογές μύθων. Οι μύθοι έδωσαν την έμπνευση στους ποιητές να δημιουργήσουν διάφορων ειδών λογοτεχνήματα. (Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας, «Μύθοι και Μυθοποιοί-Αφιέρωμα», 1987, σελ.49)

Οι μύθοι των ζώων αποτελούν πολυάριθμη ομάδα διηγήσεων, που βρίσκονται σε όλους τους λαούς. Υπάρχουν πολλές θεωρίες για την χώρα της προέλευσής τους. Οι αδελφοί Γρίμμ υποστήριξαν ότι είναι λείψανα παλαιότατου έπους των ζώων, που πλάστηκε σε χρόνους πριν διασπασθεί «η Αρία ομοφυλία». Άλλοι δέχονται ως κοιτίδα την Ινδία, απ' όπου εξαπλώθηκαν στη Δύση. Και κάποιοι υποστηρίζουν πως όλοι σχεδόν οι μύθοι των ζώων είναι ελληνικοί.

Ο άνθρωπος από την πρωτόγονη κατάσταση συνδέθηκε στενά με τα ζώα. Παρατηρούσε τις αντιδράσεις τους και έτσι ανέπτυξε και τις δικές του συμπεριφορές και ιδιότητες. Στον πρωτόγονο άνθρωπο έκαναν εντύπωση οι πανουργίες των ζώων, τα ήθη, η ευφυΐα και ο ανταγωνισμός. Έτσι έδωσε στα ζώα διάφορες ιδιότητες που αντικατοπτρίζουν την ψυχοσύνθεση και την ιδιοσυγκρασία του ανθρώπου.

Οι μύθοι των ζώων εμφανίζουν ποικίλο χαρακτήρα. Συνήθως τους διακρίνουμε σε 4 κατηγορίες.

α) Διηγήσεις αιτιολογικές: Είναι παραδόσεις που αναφέρονται στις μυστηριώδεις ιδιότητες των ζώων και δίνεται κάποια ερμηνεία.

β) Ευτράπελες και παιγνιώδεις: Είναι διηγήσεις με επεισόδια από τη ζωή των ζώων. Τα επεισόδια αυτά μπορεί να είναι πραγματικά ή πλασματικά.

γ) Σκωπτικές: Είναι διηγήσεις που περιγελούν διάφορες σωματικές και ψυχικές παραδοξότητες των ζώων, όπως την διάπλαση των ζώων, όπως την διάπλαση του σώματος, τη νωθρότητα, την αδράνεια, την ανοησία κ.ά.

δ) Αλληλολοιδρίες: Είναι αιτιολογικές ευτράπελες διηγήσεις που αναφέρονται στα προτερήματα κ μειονεκτήματα με ομιλητές τα ίδια τα ζώα.
[Β.Δ. Αναγνωστόπουλος, «Α' Ανιχνεύσεις, Θέματα Παιδικής Λογοτεχνίας», εκδ: Καστανιώτη, Αθήνα 1987, σελ 82-84]

2.3 ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΤΩΝ 345 ΜΥΘΩΝ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Η πρώτη συλλογή των «αισώπειων μύθων» πραγματοποιήθηκε, σύμφωνα με αρχαίες μαρτυρίες, από τον Δημήτριο τον Φαληρέα (300 π.Χ) από το στόμα των χωρικών της Αττικής. (Σαρίκας Ζ. ,1993:σελ.28). Αυτό το έργο το επιτέλεσε στην Αίγυπτο. Έφυγε από την Αθήνα και παρέμενε στην Αίγυπτο στα τόσο εποικοδομητικά για τα ελληνικά Γράμματα χρόνια των Πτολεμαίων. Ως φιλόσοφος και εμβριθής μελετητής με την σοφία που τον διέκρινε, συντέλεσε στην πνευματική άνθιση και την άνοδο του πνευματικού επιπέδου των Πτολεμαίων κατά τους ελληνοιστικούς χρόνους. Πέθανε το 283 π.Χ. αφού είχε ολοκληρώσει την καταγραφή και την έκδοση των μύθων του Αισώπου. Για αιώνες, μοναδική πηγή μελέτης των αισώπειων μύθων θεωρούνταν ο Δημήτριος Φαληρεύς. (Έλλη Αλεξίου,1985:σελ.169). Ενώ η τελευταία (έμμετρη) ήταν έργο του Βάβριου (1^{ος} αι. π.Χ.). (Σαρίκας Ζ. ,1993:σελ.28).

Αυτοί οι μύθοι όμως είναι αλλοιωμένοι και απέχουν από την αρχική μορφή τους. Η πιο αξιόλογη είναι η συλλογή που καταρτίστηκε αλφαβητικά και σε όλες τις γλώσσες από το μοναχό, Έλληνα σοφό, Μάξιμο Πλανούδη. Ο Πλανούδης (1260-1310 μ.Χ.) ήταν Κωνσταντινουπολίτης και διάσημος και αυτός για την σοφία του. (Έλλη Αλεξίου,1985:σελ.169). Η πρώτη έκδοση των αισώπειων μύθων έγινε από τον Άλδο Μανούτιο στη Βενετία. (Αναγνωστόπουλος Β.Δ.,1987:σελ.85).

Τελικά οι μύθοι έφθασαν στις ημέρες μας μέσω Βυζαντίου. Η πρώτη έντυπη έκδοση των μύθων έγινε το 1479 στο Μιλάνο και ακολούθησε αυτή των Παρισίων το 1547. Ο Αδαμάντιος Κοραής τύπωσε τους μύθους το 1810 στο Παρίσι και ακολούθησε κριτική έκδοση (1852) στη Λειψία από τον Χαλμ. Πολλές εκδόσεις παρουσιάστηκαν έκτοτε και οι μύθοι -πιστεύεται- ότι έχουν

διαβαστεί παγκοσμίως σχεδόν όσο και η Βίβλος. Η πιο πρόσφατη έκδοση των μύθων έγινε από τον οίκο PENGUIN του Λονδίνου (1997) σε 50000 αντίτυπα. Η απόδοση των μύθων στη νέα ελληνική γλώσσα έγινε από τους Ανδρόνικο Νούκιο και Γεώργιο Αιτωλό, που έζησαν στον 16ο αιώνα.

Στη συνέχεια καταγράφονται οι τίτλοι των 345 αισώπειων μύθων:

1. Αετός και αλεπού
2. Αετός, καλιακούδα και τσοπάνος
3. Αετός και σκαθάρι
4. Αηδόνι και γεράκι
5. Χρεοφειλέτης
6. Άγριες γίδες και τσοπάνος
7. Γάτος και κότες
8. Ο Αίσωπος στο ναυπηγείο
9. Αλεπού και τράγος
10. Αλεπού και λιοντάρι
11. Ψαράς
12. Αλεπού και λεοπάρδαλη
13. Ψαράδες
14. Αλεπού και πίθηκος
15. Αλεπού και σταφύλια
16. Γάτος και πετεινός
17. Αλεπού κολοβή
18. Ψαράς και μαινουλα
19. Αλεπού και βάτος
20. Αλεπού και κροκόδειλος
21. Ψαράδες
22. Αλεπού και ξυλοκόπος
23. Πετεινοί και πέρδικα

24. Η αλεπού με την πρησμένη κοιλιά
25. Αλκυόνη
26. Ψάρας
27. Αλεπού και μάσκα
28. Απατεώνας
29. Καρβουνιάρης και λευκαντής
30. Ναυαγός
31. Μεσόκοπος άνδρας και εταίρες
32. Δολοφόνος
33. Καυχησιάρης πενταθλητής
34. Αυτός που υποσχόταν τα αδύνατα
35. Άνθρωπος και σάτυρος
36. Άνθρωπος κακοποιός
37. Άνθρωπος τυφλός
38. Ζευγάς και λύκος
39. Χελιδόνι και πουλιά
40. Αστρονόμος
41. Αλεπού και σκύλος
42. Γεωργός και τα παιδιά του
43. Βάτραχοι
44. Βάτραχοι που ζητούσαν βασιλιά
45. Βόδια και άξονες
46. Βοριάς και ήλιος
47. Παιδί που ξερνούσε σπλάχνα
48. Βωταλίσ και νυχτερίδα
49. Βουκόλος
50. Γάτα και Αφροδίτη
51. Γεωργός και φίδι

- 52.Γεωργός και σκυλιά
- 53.Τα παιδιά του γεωργού
- 54.Σαλιγκάρια
- 55.Γυναίκα και υπηρέτριες
- 56.Μάγισσα
- 57.Γριά και γιατρός
- 58.Γυναίκα και κότα
- 59.Γάτα
- 60.Γέρος και θάνατος
- 61.Γεωργός και τύχη
- 62.Γεωργός και φίδι
- 63.Ο ρήτορας Δημάδης
- 64.Δαγκωμένος από σκυλί
- 65.Διογένης πεζοπόρος
- 66.Οδοιπόροι και αρκούδα
- 67.Νεαροί και χασάπης
- 68.Οδοιπόροι
- 69.Εχθροί
- 70.Βάτραχοι
- 71.Βελανιδιά και καλαμιά
- 72.Δειλός άνθρωπος που βρήκε χρυσό λιοντάρι
- 73.Δελφίνια και γωβιός
- 74.Μελισσοκόμος
- 75.Δελφίни και πίθηκος
- 76.Ελάφι και λιοντάρι
- 77.Ελάφι
- 78.Ελάφι και λιοντάρι
- 79.Ελάφι και κληματαριά

80. Ταξιδιώτες με πλοίο
81. Γάτος και ποντίκια
82. Μύγες
83. Αλεπού και πίθηκος
84. Γαίδαρος, πετεινός και λιοντάρι
85. Πίθηκος και καμήλα
86. Δυο σκαθάρια
87. Γουρουνάκι και πρόβατα
88. Τσίχλα
89. Η χήνα που έκανε χρυσά αυγά
 Η κότα που έκανε χρυσά αυγά
90. Ερμής και γλύπτης
91. Ερμής και Τειρεσίας
92. Οχιά και νεροφίδα
93. Σκύλος και αφέντης
94. Δυο σκυλιά
95. Οχιά και λίμα
96. Πατέρες και θυγατέρες
97. Άντρας και γυναίκα
98. Οχιά και αλεπού
99. Κατσίκι και λύκος
100. Λύκος και κατσίκι
101. Αγαματοπώλης
102. Δίας, Προμηθέας, Αθηνά, Μώμος
103. Καλιακούδα και πουλιά
104. Ερμής και Γη
105. Ερμής
106. Δίας και Απόλλωνας

107. Άλογο, βόδι, σκυλί και άνθρωπος
108. Δίας και χελώνα
109. Δίας και αλεπού
110. Δίας και άνθρωποι
111. Δίας και ντροπή
112. Ήρωας
113. Ηρακλής και πλούτος
114. Μυρμήγκι και σκαθάρι
Μυρμήγκι και τζίτζικι
115. Τόνος και δελφίνι
116. Γιατρός και άρρωστος
117. Πουολόγος και αστρίτης
118. Κάβουρας και αλεπού
119. Δίας και αλεπού
120. Κάστορας
121. Κηπουρός
122. Κηπουρός και σκύλος
123. Κιθαριστής
124. Κλέφτες και πετεινός
125. Καλιακούδα και κοράκια
126. Κόρακας και αλεπού
127. Κουρούνα και κόρακας
128. Καλιακούδα και αλεπού
129. Κουρούνα και σκύλος
130. Κόρακας και φίδι
131. Καλιακούδα και περιστέρια
132. Κοιλιά και πόδια
133. Καλιακούδα δραπέτης

134. Σκύλα και μάγειρος
135. Σκυλί και αλεπού
136. Σκύλα που κουβαλούσε κρέας
137. Σκύλος και λύκος
138. Σκύλες πεινασμένες
139. Σκύλος και λαγός
140. Κουνούπι και ταύρος
141. Καρυδιά
142. Καμήλα
143. Λαγοί και βάτραχοι
144. Γλάρος και περδικογέρακο
145. Λιοντάρι και γεωργός
146. Λιοντάρι και βάτραχος
147. Λιοντάρι και αλεπού
148. Λιοντάρι και ταύρος
149. Λιοντάρι και γεωργός
150. Λιοντάρι και δελφίνι
151. Λιοντάρι που φοβήθηκε ένα ποντίκι
152. Λιοντάρι και αρκούδα
153. Λιοντάρι και λαγός
154. Λιοντάρι, γάιδaros και αλεπού
155. Λιοντάρι και ποντικός
156. Λιοντάρι και γάιδaros
157. Ληστής και συκαμινιά
158. Λύκοι και πρόβατα
159. Λύκος και άλογο
160. Λύκος και αρνί
161. Λύκος και ερωδιός

162. Λύκος και κατσίκα
163. Λύκος και γριά
164. Λύκος και πρόβατο
165. Λύκος και βοσκός
166. Λύκος και πρόβατο
167. Λέαινα και αλεπού
168. Λύκος και αρνί
169. Λαγοί και αλεπούδες
170. Μάντης
171. Παιδί και κόρακας
172. Μέλισσες και Δίας
173. Ιερείς της Κυβέλης
174. Ποντικοί και γάτες
175. Μυρμήγκι
176. Μυρμήγκι και περιστέρι
177. Μύγα
178. Ναυαγός και θάλασσα
179. Άσωτος νέος και χελιδόνι
180. Άρρωστος και γιατρός
181. Νυχτερίδα, βάτος και γλάρος
182. Νυχτερίδα και γάτες
183. Ξυλοκόπος και Ερμής
184. Οδοιπόρος και τύχη
185. Οδοιπόροι και πλάτανος
186. Οδοιπόρος και οχιά
187. Οδοιπόροι και φρύγανα
188. Οδοιπόρος και Ερμής
189. Γουρουνόπουλο και αλεπού

190. Γάιδαρος και κηπουρός
191. Γάιδαρος φορτωμένος αλάτι
192. Γάιδαρος και μουλάρι
193. Γάιδαρος φορτωμένος μένα άγαλμα
194. Άγριος γάιδαρος
195. Γάιδαρος και τζιτζίκια
196. Γάιδαροι στον Δία
197. Γάιδαρος και αγωγιάτης
198. Γάιδαρος και λύκος
199. Γάιδαρος και λεοντή
200. Αγοραστής γαιδάρου
201. Γάιδαρος και βάτραχοι
202. Γάιδαρος, κόρακας και λύκος
203. Γάιδαρος, αλεπού και λιοντάρι
204. Γάιδαρος και μουλάρι
205. Κυνηγός πουλιών και πέρδικα

Πέρδικα και κυνηγός

206. Κότα και χελιδόνι
207. Κυνηγός πουλιών και κορυδαλλός
208. Κυνηγός πουλιών και πελαργός
209. Περιστερία άγρια και ήμερα
210. Καμήλα
211. Φίδι και κάβουρας
212. Φίδι, γάτα και ποντίκια
213. Το φίδι που το πατούσαν
214. Κάποιος που είχε πάρει για φύλαξη
χρήματα και όρκος
215. Παιδί που κυνηγούσε ακρίδες

216. Παιδί που έκλεβε και μητέρα
217. Διψασμένο περιστέρι
218. Περιστέρια και κουρούνα
219. Πίθηκος και ψαράδες
220. Πλούσιος και βυρσοδέψης
221. Πλούσιοι και μοιρολογίστρες
222. Βοσκός και σκύλος
223. Βοσκός και θάλασσα
224. Βοσκός και πρόβατα
225. Βοσκός και λυκόπουλα
226. Παιχνιδιάρης βοσκός
227. Οδοιπόροι και κόρακας
228. Προμηθέας και άνθρωποι
229. Δύο ταγάρια
230. Παιδί που έκανε μπάνιο
231. Αλεπούδες στον ποταμό μαϊάνδρο
232. Πρόβατο που το κούρευαν
233. Ροδιά, μηλιά και βάτος
234. Τυφλοπόντικας
235. Σφήκες, πέρδικες και γεωργός
236. Σφήκα και φίδι
237. Σκουλήκι και μεγάλο φίδι
238. Αγριογούρουνο, άλογο και κυνηγός
239. Δέντρα και καλάμι
240. Ύαινες
241. Ύαινα και αλεπού
242. Ταύρος και αγριοκάτσικα
243. Τα παιδιά του πιθήκου

244. Παγόني και καλιακούδα
245. Τζιτζίκι και αλεπού
246. Καμήλα, ελέφαντας και πίθηκος
247. Κύκνος
248. Δίας και φίδι
249. Παγόني και γερανός
250. Γουρούνα και σκύλα
251. Γουρούνα και σκύλα
252. Αγριογούρουνο και αλεπού
253. Φιλάργγυρος
254. Χελώνα και λαγός
255. Χελιδόνι και μεγάλο φίδι
256. Χήνες και γερανοί
257. Άγριος γάιδαρος και λύκος
258. Χελιδόνι και κουρούνα
259. Χελώνα και αετός
260. Ψύλλος και αθλητής
261. Παπαγάλος και γάτα
262. Ξυλοκόποι και βαλανιδιά
263. Έλατο και βάτος
264. Άνθρωποι και λιοντάρι συνοδοιπόροι
265. Σκύλος και σαλίγκaros
266. Δύο πετεινοί και αετός
267. Κουνούπι και λιοντάρι
268. Σκύλος, αλεπού και κόκορας
269. Λιοντάρι, λύκος και αλεπού
270. Δαμάλα και βόδι
271. Κορυδαλλός

272. Γάιδaros και άλογο
273. Αετός
274. Αιθίοπας
275. Ελαφάκι και ελάφι
276. Βοσκός και λύκος
277. Κύκνος
278. Γυναίκα και άντρας μέθυσος
279. Παιδί, πατέρας και ζωγραφιστό λιοντάρι
280. Ποταμός και τομάρι
281. Τοξότης και λιοντάρι
282. Φαλακρός
283. Σκύλος καλεσμένος σε τραπέζι
284. Ο άνθρωπος που κομμάτιασε το άγαλμα
285. Μουλάρι
286. Άλογο και γάιδaros
287. Σκουλήκι και αλεπού
288. Κοράκι άρρωστο
289. Σαλπικτής
290. Πολεμιστής και κόρακες
291. Ουρά και σώμα του φιδιού
292. Λιοντάρι, Προμηθέας και ελέφαντας
293. Δέντρα και ελιά
294. Λύκος και σκύλος
295. Γάιδaros και σκύλος
296. Τοίχος και παλούκι
297. Χειμώνας και άνοιξη
298. Άνθρωπος και τζιτζίκι
299. Γυναίκα και γεωργός

300. Ξελογιαστής άντρας και γυναίκα
301. Κλέφτης και πανδοχέας
302. Ποντικός και βάτραχος
303. Γεωργός και γαϊδούρια
304. Πατέρας και κόρη
305. Χαζή κόρη και μητέρα
306. Ναυτικός και γιος
307. Κουτάβι και βάτραχοι
308. Αφεντικό και ναύτες
309. Αγριόγατος και πουλιά
310. Ατζαμής γιατρός
311. Διψασμένη κουρούνα
312. Ποντικός και βάτραχος
313. Άρρωστος γάιδαρος και λύκος
314. Ποντικός του χωραφιού
και ποντικός του σπιτιού
315. Μύθος για τα γεράκια και τους κύκνους
316. Μύθος του πουολόγου
317. Μύθος για την κασίκα
318. Μύθος για τον γάιδαρο
319. Μύθος για τον κάβουρα
320. Μύθος για το άλογο
321. Μύθος για τους ταύρους
322. Μύθος για την ελαφίνα
323. Μύθος για την αλεπού
324. Μύθος για την ελιά και την συκιά
325. Μύθος για τις μέλισσες και τον βοσκό
326. Μύθος για τον αετό και το φίδι

327. Μύθος για το αμπέλι
328. Μύθος για το γεωργό και την αλεπού
329. Μύθος για τον κόρακα
330. Ποτάμια και θάλασσα
331. Κυνηγός και λύκος
332. Ταύρος, λέαινα και αγριόχοιρος
333. Σκύλος και χαλκιάδες
334. Αλεπού και λιοντάρι
335. Σκυλιά και αλεπού
336. Άρρωστη ελαφίνα
337. Άνθρωπος και σκύλος
338. Όναγρος και γάιδaros
339. Άντρας και κηπουρός
340. Σκύλος και λύκαινα
341. Άντρας, φοράδα και πουλάρι
342. Άντρας και Κύκλωπας
343. Κυνηγός και καβαλάρης
344. Λύκος και λιοντάρι
345. Νεαρός και γριά

[Σαρίκας Ζήσης, «Αίσωπος μύθοι», εκδόσεις: Εξάντας, Αθήνα
1993]

3. ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ

Οι «διασκευές» ταλαιπώρησαν και ταλαιπωρούν ακόμα την ελληνική παιδική λογοτεχνία. Τις περισσότερες φορές οι διασκευαστές ξεκινούν από τη σκέψη ότι είναι εύκολη υπόθεση, αφού απευθύνονται στα παιδιά. Διασκευάζονται κάθε είδους έργα, ελληνικά, αλλά κυρίως ξένα, που προέρχονται πάλι από τη Δύση: παραμύθια, ιστορίες, μυθιστορήματα, διηγήματα, θέατρο. [Β. Δ. Αναγνωστόπουλος, «Η ελληνική παιδική λογοτεχνία κατά την μεταπολεμική περίοδο (1945-1958)», εκδόσεις: Καστανιώτη, Αθήνα 1991, σελ.27]

Ο *G. Genette* εντοπίζει με ακρίβεια τους δυο ειδών «μηχανισμούς» που αλλοιώνουν ένα κείμενο για να το καταστήσουν «παιδικό». Δυο βασικές μέθοδοι που ακολουθούνται στο πλαίσιο αυτό, φαινομενικά αντίρροπες, αλλά με παρόμοιο στόχο, είναι η παράλειψη και η προσθήκη. Η πρώτη στη συνηθέστερη μορφή της, αφαιρεί οτιδήποτε δεν θα γινόταν κατανοητό από ένα παιδί και ταυτίζεται με ένα είδος απλοποίησης. Σε μια συχνή εκδοχή της αποκλείει οτιδήποτε αντιστρατεύεται τον ηθοπλαστικό-διδακτικό χαρακτήρα που υποτίθεται πως πρέπει πάντα να έχει το παιδικό βιβλίο, άρα ταυτίζεται ανησυχητικά με τη λογοκρισία.

Καταλυτικότερη είναι η έννοια της προσθήκης του επεξηγηματικού σχολιασμού «δικαιολογεί» πρόσωπα και γεγονότα, αποδίδει προθέσεις και κίνητρα, οδηγώντας κάποτε σε μια τρομακτική αλλοίωση. Γι' αυτό γενικά οι θεωρητικοί της λογοτεχνίας είναι μάλλον αυστηροί και δύσπιστοι απέναντι σ' αυτή του είδους τη διασκευή.

Ο ίδιος ο *G. Genette* κάνει ξεκάθαρα λόγο για λογοκρισία, γιατί, όπως βεβαιώνει, η διασκευή για παιδιά δεν αποκλείει μόνον ό,τι θεωρείται

«δύσκολο» και «κουραστικό» για τα παιδιά, αλλά και «ό,τι θα μπορούσε να ξενίσει, να ταραξεί ή να ανησυχήσει την αθωότητα του νεαρού αναγνώστη, πράγμα που σημαίνει ότι θα του έδινε πληροφορίες για όσα εμείς προτιμάμε να του κρατήσουμε ακόμη κρυφά...» Πολλές φορές η λογοκριτική παρέμβαση παίρνει τη μορφή της συμβουλευτικής προσθήκης, του επεξηγηματικού σχολιασμού, της «παιδαγωγικής κουβέντας», που σκοπό έχει να αποτρέψει τον αναγνώστη από το «να κάνει τα ίδια λάθη με τον ήρωα της ιστορίας»! (Αλεξάνδρα Κ. Ζερβού, «Στη χώρα των θαυμάτων, σελ.123).

Στις διασκευές έχουμε προσαρμογή της αφήγησης στην ψυχολογία και την αντιληπτική ικανότητα των παιδιών. Η διάρθρωση και η σύνθεση των παραμυθιακών αφηγήσεων μεταβάλλονται κατά κανόνα. Κρατούν τον βασικό μύθο, τα βασικά μοτίβα, αλλά απλουστεύονται περισσότερο, για να γίνουν εύληπτα από τα παιδιά. διατηρούν - συνήθως - τους νόμους και τα γνωρίσματα της λαϊκής αφήγησης. Η επέμβαση γίνεται στην έκταση του μύθου ή του παραμυθιού (άλλοτε περιορίζεται, άλλοτε επιμηκύνεται) στα επιμέρους επεισόδια, στις σκηνές, στην παρουσίαση των ηρώων, στη γλώσσα, το ύφος κ.ά. [Β. Δ. Αναγνωστόπουλος, «Η ελληνική παιδική λογοτεχνία κατά την μεταπολεμική περίοδο (1945-1958)», εκδόσεις: Καστανιώτη, Αθήνα 1991, σελ.101-102]

3.2 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Οι διασκευές των μύθων του Αισώπου είναι ουσιαστικά ένα παιχνίδι το οποίο ενεργοποιεί την φαντασία και τη γλωσσική έκφραση των παιδιών. Έτσι, μπορούμε να αλλάξουμε την αρχή ή το τέλος της ιστορίας, να ελαττώσουμε τα επεισόδια, να αφαιρέσουμε ή να προσθέσουμε πρόσωπα, να διευρύνουμε ή να περιορίσουμε την έκταση. Όμως, πάντα κρατάμε την βασική δομή, το σκελετό και κάποια ιδιαίτερα υφολογικά γνωρίσματα του μύθου, όπως π.χ. τους ενδιάμεσους στίχους. (Αναγνωστόπουλος Β. Δ., 2001: σελ. 227).

Ο Λα Φοντέν είναι ένας από τους μυθογράφους του αιώνα. Γεννήθηκε στο Σατό-Τιερί το 1621. (Επιθεώρηση παιδικής λογοτεχνίας, 1987: σελ. 106).

Ο Ιβάν Κριλόφ (1768-1844), ανάπλασε μύθους του Αισώπου καθώς και του Λα Φοντέν. Ο Λα Φοντέν ονομάστηκε από τους πατριώτες του «Όμηρος της Γαλλίας» αλλά και ο Κριλόφ από τους δικούς του πατριώτες «Αίσωπος της Ρωσίας».

Δεν είναι μόνο οι επώνυμοι εκείνοι που κρατούν ζωντανούς τους μύθους. Παροιμίες και παραμύθια μας παραπέμπουν άμεσα ή έμμεσα στον Αίσωπο και στους μεταγενέστερους του μεγάλους μυθοπλάστες. Τα κανακέματα και τρυφερά πειράγματα αναφέρουν τα αγαπημένα μας πρόσωπα (παιδιά κυρίως) σαν κατσικάκια (kids), φοβητσιάρικα γατιά (fraidy cats), μαίμουδίτσες ή γενναία λιοντάρια. Συχνότερα όμως από κάθε άλλο ζώο χρησιμοποιούμε την αλεπού, την κυρα Μάρω, την πονήρω στα κανακέματα.

Χρειαζόμαστε τους μύθους για ζώα, τους φίλους μας, τον σκύλο και το γάτο, το πρόβατο και το γάιδαρο, το ποντίκι και τον κάβουρα, το λιοντάρι και το λύκο και την πανέξυπνη κατεργάρα αλεπού. [Επιθεώρηση παιδικής

λογοτεχνίας ,(Μύθοι και Μυθοποιοί- Αφιέρωμα), εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1987, σελ. 107].

Λαφοντέν

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΕΛΕΚΑΣ

Τρώγοντας, καθώς που τρώνε
όλ' οι λύκοι αρπαχτικά,
λίγο έλειψ' ένας λύκος
να την πάθει μια φορά.

Ένα κόκαλο μεγάλο
στο λαιμό του είχε σταθεί.
Για καλή του όμως τύχη
λέλεκας περνά από κει.

Κι επειδή δεν ημπορούσε
να τον κράξει με φωνή
νόημα του κάνει ο λύκος
πως βοήθεια του ζητεί.

Τρέχει ο λέλεκας αμέσως
και σαν τον καλό γιατρό
με το μύταρό του βγάζει
την κοκάλ' απ' το λαιμό.

Ύστερα του λέει: «Κυρ Λύκο,
η εγχείρησή μου αυτή
ήταν δύσκολη και πρέπει
ο γιατρός να πληρωθεί».

-Τι είπες; του απαντάει ο λύκος
με το στόμα του ανοιχτό.
Μα το «ναι» με κοροϊδεύεις
Κι είς' αχάριστος θαρρώ.

Δεν σου φτάνει, το κεφάλι
λέλεκα, που το 'χεις βγάλει
απ' το στόμα μου γερό,
μου ζητάς και ρέστα τώρα;
Λείψε απ' την κακιά την ώρα!

(Κατά τον Αίσωπο)

Μετάφραση Γ. Σημηριώτη

3.3 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

3.3.1 ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΜΥΘΩΝ ΣΕ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ετυμολογικά η λέξη «παραμύθι» προέρχεται από το ομηρικό ρήμα «παραμυθέομαι», που σημαίνει, αρχικά, συμβουλευώ και κατόπιν, στον Ηρόδοτο και Πλάτωνα, παρηγορώ. Από ' δω και τα ομόρριζα παραμύθια, παραμυθητικός, παραμυθητός κ.α. Την σημερινή σημασία του απέκτησε πολύ αργότερα, κατά τους μέσους και νέους χρόνους, όταν υποχώρησε η έννοια της παρηγοριάς και προβλήθηκε εντονότερα ο μύθος που είναι μέσα στο παραμύθι. Άλλωστε με την ευρύτερη σημασία παραμύθι (παρά- μύθι) είναι ότι βρίσκεται «κοντά στο μύθο» ή είναι βγαλμένο από το μύθο. Παραμύθι, λοιπόν, είναι η λαϊκή αφήγηση (φανταστική, διδακτική, ευτράπελη) με γνωρίσματα το διηγηματικό πλάτος και την έντεχνη διήγηση. [Β. Δ. Αναγνωστόπουλος, «Α' Ανιχνεύσεις, Θέματα Παιδικής Λογοτεχνίας», εκδ: Καστανιώτη, Αθήνα 1987, σελ. 82-83].

Σύμφωνα με τη συγγραφέα Φιλίσα Χατζηχάνα, τα παιδιά αγαπούν τα παραμύθια ίσως γιατί μέσα σε αυτά βρίσκουν τον ίδιο τους τον εαυτό: Τον τρόπο σκέψης τους, τις συναισθηματικές τους καταστάσεις, τις ανησυχίες τους. Πολλά στοιχεία των παραμυθιών εναρμονίζονται με την ψυχοσύνθεση των παιδιών. Το γέλιο και η ψυχαγωγία είναι από τις βασικές ανάγκες για την υγιή ανάπτυξη του παιδιών όσο η ανάγκη για τροφή, ύπνο και παιχνίδι. Το παραμύθι πρωταρχικό σκοπό έχει να τέρψει. Η δομή του παραμυθιού, μοιάζει με τη δομή της εξελικτικής πορείας του παιδιού στη ζωή. Τα παραμύθια είναι μια φανταστική διήγηση που ζωντανεύει όταν εμείς το θελήσουμε ενώ τα παιδιά είναι μία ζωντανή, ολοζώντανη παρουσία μέσα στη δική μας πραγματικότητα. Το παραμύθι είναι ένας φίλος που ξέρει πολλά για τη ζωή

και τα χαρίζει σε ένα φίλο που θέλει να μάθει πολλά για τη ζωή. Προσφέρει στο παιδί τον κόσμο του χθες για να το βοηθήσει να δημιουργήσει ένα καλύτερο κόσμο του αύριο. (Περιοδικό Διαδρομές, Άνοιξη 1988, σελ. 62-63)

Το ενδιαφέρον για το παραμύθι στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο ενισχύθηκε σημαντικά τον περασμένο αιώνα από το Δανό συγγραφέα και μοναδικό παραμυθά Hans Christian Andersen (1805-1875). Ο Άντερσεν χάρη στη συλλογή Παιδικών Παραμυθιών, που συντάχτηκε στην εικοσαετία 1835-1855, εξασφάλισε λαμπρή θέση στην παγκόσμια Λογοτεχνία. [B. Δ. Αναγνωστόπουλος, «Α' Ανιχνεύσεις, Θέματα Παιδικής Λογοτεχνίας», εκδ: Καστανιώτη, Αθήνα 1987, σελ.69]

Οι μύθοι σε πολλές περιπτώσεις εξελίχθηκαν σε παραμύθια, ιδιαίτερα όσοι αναφέρονται σε ζώα και φυτά, όπως Ο κόκορας και η αλεπού, ο αετός και η αλεπού, ο ψεύτης βοσκός, ο λύκος και το κατσικάκι, η χελώνα και ο λαγός, λύκος, αλεπού και γάιδαρος, αλεπού και πελαργός, το κατσικάκι κι ο λύκος που έπαιζε φλογέρα, τα παιδιά του γεωργού, κ.ά. Τα παραμύθια αυτά αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία και παρουσιάζουν ποικιλία από τόπο σε τόπο. Οι παραλλαγές αυτές διαφυλάσσουν τον πρωταρχικό πυρήνα του μύθου, αλλά διαφοροποιούνται ως προς την έκταση και, φυσικά, τον τρόπο πλοκής.

Ένας από τους μύθους που διασκευάστηκε σε παραμύθι είναι η αλεπού και ο τράγος:

Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ Ο ΤΡΑΓΟΣ

Μια μέρα η αλεπού διψούσε πολύ. Βρήκε ένα πηγάδι κι έσκυψε να πει νερό. Γλίστρησε όμως κι έπεσε μέσα. Προσπάθησε, ξαναπροσπάθησε, μα δεν μπορούσε να βγει έξω. Σε λίγο πέρασε ένας τράγος και ρώτησε την αλεπού:

- Έχει νερό το πηγάδι;
- Και βέβαια έχει. Κατέβα να πεις, απάντησε η αλεπού.

Χωρίς δεύτερη σκέψη ο τράγος κατέβηκε στο πηγάδι. Ήπια νερό και ξεδίψασε. Η αλεπού, πατώντας πάνω στον τράγο, βγήκε από το πηγάδι κι έκανε να φύγει.

- Ε, στάσου! Που πας; φώναξε ο τράγος. Πρέπει να με τραβήξεις έξω.
- Αν είχες τόσο μυαλό, όσες τρίχες στο πιγούνι σου, είπε η αλεπού, δε θα κατέβαινες στο πηγάδι, πριν σκεφτείς πώς θα ξανανέβεις.

Διασκευή: Άννα Χατζημανώλη

3.3.2 ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΜΥΘΩΝ ΣΕ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ

Το κουκλοθέατρο είναι μια συναρπαστική δραστηριότητα τόσο για τους μικρούς όσο και για τους μεγάλους που ασχολούνται με αυτό. Γοητεύει, αναπτύσσει τη φαντασία και τη δημιουργικότητα, συμβάλει στην αισθητική και κοινωνική ανάπτυξη, καλλιεργεί το λόγο, διασκεδάζει, ψυχαγωγεί. (Τασούλα Δ. Τσιλιμένη, 1997, σελ.11). Ακόμη το κουκλοθέατρο βοηθά στην κατάκτηση της γλώσσας αλλά και στην κατάκτηση της σκέψης. Όταν το κουκλοθέατρο παίζεται με ή από τα παιδιά, τα ευεργετεί διπλά: γιατί τα παιδιά είναι ακροατές και «δημιουργοί». Καλό είναι να συμμετέχουν τα παιδιά στην προετοιμασία της παράστασης από την αρχή ως το τέλος:

1. στην επιλογή του έργου
2. στην διασκευή και προσαρμογή του έργου
3. στην διανομή των ρόλων
4. στην σκηνογραφία
5. στην σκηνοθεσία
6. στην κατασκευή της κούκλας
7. στις πρόβες
8. στην παράσταση

Ένας από τους μύθους που διασκευάστηκε σε κουκλοθέατρο είναι ο σκύλος, ο κόκορας και η αλεπού.

Ο ΣΚΥΛΟΣ, Ο ΚΟΚΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΑΛΕΠΟΥ

ΑΙΣΩΠΟΣ: Γεια σας, φίλοι μου! Σήμερα θα παίξουμε ένα καινούριο παιχνίδι. Λέγεται «Το κυνήγι της αλεπούς». Ακούστε πως παίζεται. (Ετοιμάζεται να εξηγήσει, αλλά ακούγεται ένα «κικιρικουουου» και σταματά.) Α! μα ξεχάστηκα! Πρώτα θάρθουν οι φίλοι μας κι ύστερα το παιχνίδι. (Φεύγει.)

ΠΡΑΞΗ Α'

Αυλή, φράχτης.

ΚΟΚΟΡΑΣ: Κικιρίκουουου... να η αυγή! Ξυπνήστε φίλοι μου καλοί! Κικιρίκου... Ένας σκύλος κοιμάται μπροστά στο σπίτι του.

ΣΚΥΛΟΣ (χασμουριέται): Τι τον πιάνει κάθε πρωί, χαράματα! Ε, κυρ Κόκορα, αν θέλαμε να ξυπνήσουμε, θα αγοράζαμε ρολόγια! Δεν μπορείς δηλαδή εσύ να κοιμηθείς και ξυπνάς κι εμάς από τα χαράματα;

ΚΟΚΟΡΑΣ: Εγώ τη δουλειά μου κάνω, πρέπει κι εσύ να κάνεις τη δική σου. Εγώ δεν έχω αϋπνίες, αλλά μάλλον έχεις υπνηλίες. Είσαι, κύριε, φύλακας του σπιτιού ή δεν είσαι; Αντί να τριγυρίζεις όλη μέρα και όλη νύχτα για να μας προστατεύεις, εσύ κοιμάσαι του καλού καιρού.

ΣΚΥΛΟΣ: Μη σε νοιάζει, την ξέρω καλά την δουλειά μου.

Εγώ έχω μύτη! Μυρίζομαι τον κίνδυνο.

ΚΟΚΟΡΑΣ: Πως τον μυρίζεσαι δηλαδή, αφού η μύτη σου είναι όλο υγρή! Με τέτοιο συνάχι...σιγά μη μυρίζεις...

ΣΚΥΛΟΣ: Ε, τόσο ξέρεις, τόσο λες! Γί'αυτό είναι υγρή η μύτη μου. Για να μυρίζω. (παύση.) Κι έβλεπα ένα όνειρο!

ΚΟΚΟΡΑΣ: Τι όνειρο;

ΣΚΥΛΟΣ: Να, λέει, είχα φύγει μακριά από δω κι έκανα ταξίδι σε τόπους μακρινούς...

ΚΟΚΟΡΑΣ: Πες μου τέτοια, πες μου! (πλησιάζει τον σκύλο.)

Ξέρεις, εγώ σ'αλήθεια σκέφτομαι να κάνω ένα τέτοιο ταξίδι, αλλά να, δεν έχω παρέα!

ΣΚΥΛΟΣ(έκπληκτος):Κι εγώ; Εγώ, δηλαδή, δεν είμαι καλή παρέα;

ΚΟΚΟΡΑΣ:Τι, θες να 'ρθεις μαζί μου;

ΣΚΥΛΟΣ:Το ρωτάς; Τι καθόμαστε, αφού συμφωνούμε και οι δυο! Εμπρός φύγαμε...

ΠΡΑΞΗ Β'

Δάσος. Στο κέντρο της σκηνής ένα δέντρο με κουφάλα και κλαριά.

ΚΟΚΟΡΑΣ: Και δεν το 'λεγες τόσο καιρό ότι σου αρέσουν τα ταξίδια!

ΣΚΥΛΟΣ: Γιατί, εσύ μήπως το 'λεγες;

ΚΟΚΟΡΑΣ: Ποτέ δεν είναι αργά. (παύση.) Όμως σαν πολύ περπατήσαμε, κι έχω μια κούραση! Πιάστηκαν τα πόδια μου!

ΣΚΥΛΟΣ: Κι εμένα. Τι λες, αφού κοντεύει να νυχτώσει, δεν καθόμαστε να περάσουμε το βράδυ μας εδώ; Να, αυτή η κουφάλα του δέντρου καλή φαίνεται για μένα!

ΚΟΚΟΡΑΣ:Κι εγώ;

ΣΚΥΛΟΣ:Ε, εσύ σκαρφάλωσε ψηλά στα κλαριά, διάλεξε όποιο θέλεις και κοιμήσου. Και κοίτα, μην αρχίσεις πρωί πρωί και... διαλαλείς τη μέρα!

Κοιμούνται, ο καθένας στη θέση του. Αν υπάρχει δυνατότητα αλλαγής φωτισμού, σκοτεινιάζουμε το τοπίο. Αν όχι, ένα χάρτινο φεγγάρι που θα εμφανιστεί στον ουρανό θα δείξει με την κίνησή του το πέρασμα της νύχτας. Ενώ το φεγγάρι απομακρύνεται και κάνει δειλά την εμφάνισή του ο ήλιος, ακούγεται...

ΚΟΚΟΡΑΣ: Κικιρικουουου...

Εμφανίζεται μια αλεπού.

ΑΛΕΠΟΥ: Άκουσα καλά; Κόκορας στο δάσος; Πάει, χάλασε ο κόσμος! Αλλά τι με νοιάζει εμένα; Σημασία έχει ότι είμαι σίγουρη πως αυτή η φωνή είναι του κόκορα! Κι έχω μια πείνα! Όλη νύχτα άδικα έψαχνα να βρω κάτι για να φάω! Καλύτερα δηλαδή, γιατί... αυτός κι αν δεν είναι μεζές! Αλλά που να είναι; (Κοιτάζει γύρω της.) Α! να τος εκεί πάνω! Κυρ κόκορα! Ε, κυρ Κόκορα! Τι φωνή είναι αυτή; Σ' άκουσα από μακριά κι έκανα τόσο δρόμο να σε δω και να σε συγχαρώ! Τι καθαρή, τι μελωδική, τι κρυστάλλινη, τι γευστική...ε, τι λέω, θαυμάσια ήθελα να πω! Έλα, έλα καλέ μου, να σου σφίξω δυνατά το χέρι... (ψιθυριστά) και να σε αρπάξω από το πόδι. (παύση.)

ΚΟΚΟΡΑΣ: Σ' εμένα το λες, κυρά-Αλεπού;

ΑΛΕΠΟΥ: Βλέπεις άλλο κόκορα εσύ;

ΚΟΚΟΡΑΣ: Δίκιο έχεις! Ευχαρίστως να κατέβω να γνωριστούμε, αφού τόσο με θαυμάζεις. Όμως κάνε μου μια χάρη, ξύπνα το θυρωρό που κοιμάται στην είσοδο, να μου ανοίξει την πόρτα να βγω και να 'ρθω κοντά σου.

ΑΛΕΠΟΥ: Αμέσως, αμέσως, μεγάλε μου τραγουδιστή! (Ψιθυριστά.) Τι ανόητος! Δεν περίμενα να πειστεί τόσο εύκολα! (δυνατά.) Κυρ θυρωρέ! Ε, κυρ θυρωρέ, ξύπνα καλέ, δεν ακούς; ξύπνα το αφεντικό σου θέλει να βγει...

Πετάγεται ο σκύλος γαβγίζοντας.

ΑΛΕΠΟΥ (τρέχει): Ποπό τι έπαθα! Άντε τώρα να γλιτώσω από του σκύλου τα δόντια! (φεύγει.)

ΚΟΚΟΡΑΣ: Χα χα χα! Εγώ πρώτος τραγουδιστής, εσύ πρώτος αθλητής! Άντε καλύτερα να γυρίσουμε, αρκετό ταξίδι κάναμε γι' αυτή τη φορά. Την άλλη θα πάμε πιο μακριά. Αμ τι νόμιζες κι εσύ, κυρά-Αλεπού, πως είμαστε κουτορνίθια! Τι τον έχουμε τον σκύλο;

Μπαίνει ο Αίσωπος στη σκηνή.

ΑΙΣΩΠΟΣ: Λοιπόν, ακούστε τώρα πως παίζεται το παιχνίδι μας.

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΑΛΕΠΟΥΣ

Τα παιδιά ρίχνουν κλήρο ποιος θα είναι η αλεπού, η οποία έχει, π.χ., είκοσι πέντε χαρτάκια που τα κρύβει καθώς περπατά στο δρόμο σε διάφορα σημεία. Αφού τα κρύψει, οι υπόλοιποι παίκτες, που είναι τα σκυλιά, ξεκινούν. Όποιος βρει κάποιο χαρτί καλεί κοντά του και τους άλλους, έτσι ψάχνουν όλα τα χαρτιά. Αυτός που θα βρει το χαρτί με το μεγαλύτερο αριθμό μπαίνει αρχηγός στο ψάξιμο. Αν δεν βρουν όλα τα χαρτιά, ακόμα και αν συναντήσουν την αλεπού, δεν μπορούν να την πιάσουν. Όταν βρουν όλα τα χαρτιά, τρέχουν τα σκυλιά να πιάσουν την αλεπού. Τότε τελειώνει το παιχνίδι. (Τασούλα Δ. Τσιλιμένη, 1997, σελ. 235-238)

3.3.3 ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΜΥΘΩΝ ΣΕ ΠΟΙΗΣΗ

Η ποίηση για παιδιά και νέους, καθώς αποτελεί ένα σχεδόν φυσικό και αυθόρμητο φαινόμενο, είναι μια παμπάλαια υπόθεση, με μακρά παράδοση.

Σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, όπου η ποίηση ευδοκίμοιζε από τους αρχαίους χρόνους, όπως φαίνεται οι στίχοι των μεγάλων επικών και λυρικών ποιητών- του Ομήρου, του Ησίοδου, του Αρχίλοχου, του Πίνδαρου, της Σαπφώς είναι εξαιρετικά ευχάριστο να εξετάζεται η σημασία της ποίησης στην αισθητική εκπαίδευση των παιδιών.

Η ύπαρξη πλούσιου ορυχείου λαϊκών ποιημάτων για παιδιά σε κάθε χώρα δείχνει ότι η ποίηση ήταν η πρώτη πνευματική τροφή των παιδιών.

Η ποίηση θεωρήθηκε από παιδαγωγούς και νηπιαγωγούς σαν ένα από τα μέσα για την γλωσσική καλλιέργεια των νηπίων.

Τα παιδιά πρέπει να έρχονται σε επαφή με την ποίηση από την πιο μικρή τους ηλικία. Με την ποίηση σ' αυτή την ηλικία προσπαθούμε να αναπτύξουμε την ευαισθησία και την φαντασία του παιδιού, να εμπλουτίσουμε το λεξιλόγιό του και να καλλιεργήσουμε την προφορική έκφρασή του. Όπως δίνουμε στα παιδιά από πολύ νωρίς ένα πινέλο και τα βλέπουμε συχνά να ζωγραφίζουν διάφορες γραμμές και ζωηρόχρωμα σχήματα, έτσι πρέπει να ακούν και να απαγγέλλουν ποιήματα προτού ακόμη μάθουν να διαβάζουν. Όταν το παιδί μάθει ανάγνωση, τότε πρέπει να διαβάζει άφθονη ποίηση και ο δάσκαλος ή η δασκάλα να του εξηγεί τα ποιήματα μικρά ή μεγάλα. Δεν έχει σημασία αν συναντά πράγματα που δεν τα καταλαβαίνει. Η ποιητική εντύπωση αρκεί. Η μεταφορά είναι πηγή αισθητικής απόλαυσης, ακόμα και όταν είναι δυσκολονόητη ή συγκεχυμένη. (Περιοδικό Διαδρομές, φθινόπωρο 1988, σελ. 188-193)

ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ ΚΟΡΑΚΑΣ

Αλεπού σαν περπατούσε πως πολύ-πολύ πεινούσε!
Να, μπροστά ένα κοράκι κει στου δέντρου το κλαράκι.

Η παμπόνηρη αλεπού που ματιές ρίχνει παντού
είδε αμέσως το κοράκι να δαγκώνει το τυράκι.

Το μυαλό παίρνει στροφές και χαρές κάνει πολλές
το κομμάτι για ν' αρπάξει το τυρί και να χορτάσει.

«Αχ, κοράκι μου γλυκό, είσαι τόσο τρυφερό,
έχεις όμορφα φτερά μα και αν είχες και λαλιά
θα σουν τότε μονομιάς των πουλιών ο βασιλιάς».

Μα το ανόητο κοράκι που μυαλό είχε λιγάκι
κράζει χωρίς σκέψη πολλή και του πέφτει το τυρί.

«Αχ, κυρ-κόκορα γιατί θέλεις άραγε πολύ
να παινεύουν τα φτερά σου κι όλη σου την ομορφιά σου;
Δίχως να' χεις καν μυαλό να σου τρων το φαγητό»!

Κατερίνα Παλάσκα - Μαντούδη

3.3.4 ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΜΥΘΩΝ ΣΕ ΚΟΜΙΚΣ

Κόμικς είναι εικονογραφημένα έντυπα με υποτυπώδη κείμενα κάτω από την εικόνα, γραμμένα συνήθως με κεφαλαιογράμματη γραφή και με περιεχόμενο ιστορίες δράσης. Ο ορισμός, εννοείται, δεν καλύπτει όλο το φάσμα των ειδών που εμπεριέχονται στα κόμικς αλλά δίνει μια συνοπτική εικόνα τους και οριοθετεί τα σπουδαιότερα εξωτερικά χαρακτηριστικά τους. [Β. Δ. Αναγνωστόπουλος - Αντώνης Δελώνης, «Παιδική λογοτεχνία και σχολείο», εκδ.: Πατάκη, Αθήνα 1984, σελ. 56]

Στον ελληνικό χώρο δε μεταφυτεύτηκαν τα κόμικς-ή καλύτερα η ιδέα των κόμικς-μεταπολεμικά αλλά ήδη κατά τις αρχές του 20ού αιώνα. Τα πρώτα ουσιαστικά δείγματα ελληνικού κόμικς για παιδιά τα βρίσκουμε γύρω στις αρχές του 1930 και σε περιοδικά της εποχής. Μεταπολεμικά πλέον στα παιδικά περιοδικά υπάρχουν σε κάθε τεύχος αρκετές σελίδες με ιστορίες, συνήθως σε συνέχειες, εικονογραφημένες. Αρχικά οι εικόνες είναι άτεχνες και μαυρόασπρες, αλλά ολοένα η εικονογράφηση βελτιώνεται, ώσπου γύρω στο 1948 γίνεται έγχρωμη. Λίγο αργότερα κυκλοφορούν και αυτοτελή σε μικρόσχημα και ολιγοσέλιδα έντυπα ελληνικά κόμικς, με τα οποία καταγίνονται πολλοί συγγραφείς και καλλιτέχνες. [Β. Δ. Αναγνωστόπουλος, «Η ελληνική παιδική λογοτεχνία κατά την μεταπολεμική περίοδο (1945-1958)», εκδόσεις: Καστανιώτη, Αθήνα 1991, σελ.25]

Η Αλεπού με την Κοκκινιά

ΑΛΕΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΑΛΕΠΟΥΔΟΙ, ΣΑΣ ΚΑΛΕΣΑ ΣΗΜΕΡΑ ΕΔΩ ΓΙΑ ΝΑ ΣΑΣ ΔΟΣΩ ΜΙΑ ΧΡΗΣΙΜΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΘΑ Μ'ΕΥΓΝΟΜΟΝΕΙΤΕ Σ'ΟΛΗ ΣΑΣ ΤΗ ΖΩΗ!...

Ποιος φέρει τι έχει στο μυαλό της η Πονηρά!

...ΟΠΩΣ ΒΛΕΠΕΤΕ ΔΕΝ ΕΧΩ ΟΥΡΑ. ΤΗΝ ΕΚΩΣΑ ΚΙ ΗΣΥΧΑΣΑ! ΕΦΥΓΕ ΕΝΑ ΒΑΡΟΣ ΑΠΟ ΠΛΑΝΟ ΜΟΥ... ΞΑΛΑΦΡΟΣΑ!

ΓΙΑΤΙ Η ΟΥΡΑ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΤΤΟ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ, ΠΟΥ ΔΙΑΡΚΟΣ ΚΟΥΒΑΛΑΜΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ,...

...ΜΠΕΡΔΕΥΕΤΑΙ ΣΤΑ ΚΛΑΔΙΑ, ΜΑΣ ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ ΣΤΟ ΤΡΕΞΙΜΟ ΚΑΙ ΚΑΘΟΣ ΣΕΡΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΜΑΖΕΥΕΙ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ!

3.3.5 ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΜΥΘΩΝ ΣΕ ΘΕΑΤΡΟ

Το θέατρο και κάθε μορφή παραστατικής τέχνης παίζει κάποιο ρόλο στην πνευματική και αισθητική διαμόρφωση του παιδιού και συντελεί κατά ένα τρόπο στην άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου ενός λαού.

Το έργο και η παράσταση, τα στοιχεία που αποτελούν την σκηνική αφήγηση, τα σήματα που εκπέμπονται από τη σκηνή και μπορούν να σηματοδοτούν νοήματα και καταστάσεις, τα σκηνικά ερεθίσματα, και γενικά η αισθητική του θεάματος και το ήθος του, όλα αυτά, όταν είναι μέσα στην αντιληπτική ικανότητα του παιδιού καθιστούν όχι μόνο για τα παιδιά αλλά και για τους ενήλικες ένα θέαμα ευπρόσδεκτο. Το κάθε παιδί έχει μία ικανότητα να προσεγγίζει την θεατρική πράξη όχι μόνο νοηματικά, γνωσιολογικά αλλά αισθητικά, μέσα από τις αισθήσεις και τη φαντασία. Το παιδί από τη φύση του είναι ένας ευαίσθητος, «ανοιχτός» και «ενεργοποιημένος» θεατής. (Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας, Μύθοι και Μυθοποιοί- Αφιέρωμα, 1987, σελ. 268-269)

Η ίδια προέλευση της λέξης θέατρο ως χώρου όπου οι θεατές θεώνται, παρακολουθούν και θαυμάζουν μαζί με τα δρώμενα, το θέατρο δηλαδή ως διαδικασία θεάσεως ανάμικτης με απορία και θαυμασμού, που ήταν και παραμένουν η προϋπόθεση της επικοινωνίας και της γνώσης, δηλώνουν ότι το θέατρο ήταν και είναι «υπόθεση παιδείας». (Διαδρομές, Καλοκαίρι 1993, σελ. 106)

Ένας από τους μύθους που διασκευάστηκε σε θέατρο είναι ο τζίτζικας και ο μέρμηγκας.

Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ ΚΑΙ Ο ΜΕΡΜΗΓΚΑΣ

Τζίτζικας:

(Τραγουδά πάνω στο δέντρο)

Τζίρι, τζίρι, τζίρι, τζο,

είμαι το τζίτζικι κι όλη μέρα τραγουδώ.

Αχ, τζίρι, τζι, πολύ όμορφη η ζωή μου, παιδιά!

Όλη μέρα ξενοιασιά και τραγούδι.

μερμήγκια:

(Προχωρούν και τραγουδούν μονότονα)

Δουλειά χαρά, δουλειά χαρά...

Τζίτζικας: Έι, γεια σας, μερμηγκάκια!

Μερμήγκια: Καλημέρα, κυρ-τζίτζικα,

Δουλειά χαρά, δουλειά χαρά...

Τζίτζικας: Μερμηγκάκια, το ξέρω,

Είστε πολύ εργατικά. Κάνετε, όμως, ένα διάλειμμα

Και ελάτε να τραγουδήσουμε μαζί.

Ένα μερμήγκι: Δεν χρειάζεται, κυρ-τζίτζικα. Δε χρειάζεται.

Εμείς τραγουδάμε δουλεύοντας, για να μη χάνουμε χρόνο.

Όλοι μαζί: Δουλειά χαρά, δουλειά χαρά...

Τζίτζικας: Αμάν πια! Κουράζομαι και που σας βλέπω, καημενούλια μου.

Κάνει τόση ζέστη σήμερα και σεις ιδρωκοπάτε εκεί κάτω. Ελάτε πάνω στο δέντρο που έχει δροσούλα και συνεχίζετε αργότερα.

Ένα μερμήγκι: κάτσε εσύ στη δροσούλα σου, κυρ-τζίτζικα. Φίλοι μου, εμείς τη δουλειά μας.

Τζίτζικας: δουλεύετε χαζούλικά!..

Άλλο μερμήγκι: Α, κυρ-τζίτζικα, στο τέλος θα δούμε ποιος είναι ο χαζούλης. Γεια σου τώρα!

Άλλο: φτάσαμε στη φωλιά μας. Ελάτε, ένας-ένας να μπούμε και να φυλάξουμε στην αποθήκη τα σποράκια που μαζέψαμε.

Τζίτζικας: Από δέντρο σε δέντρο πετώ, τζίρι, τζίρι, τζο. (φεύγει)

Τζίτζικας: Σήμερα, παιδιά, δεν αισθάνομαι και πολύ καλά. Εκείνα τα μεγάλα σύννεφα σκέπασαν τον ήλιο και κρυώνω. φθινοπώριασε, βλέπετε. Κιτρίνισαν τα δέντρα στα κλαδιά. Έτσι είναι! Έχει ο καιρός γυρίσματα κι εγώ αρχίζω να κρυώνω. Τζίρι! Πεινάω πολύ! Αλλά με τέτοιο κακό καιρό δεν μπορώ να βρω τίποτα να φάω. Ούτε σπόρος δεν υπάρχει. Μα τι είπα; είπα σπόρος και αυτό κάτι μου θυμίζει. Μα βέβαια! Μου θυμίζει τα μερμήγκια που κουβαλούσαν σπόρους όλο το καλοκαίρι. Μμμ... έχω μια ιδέα...(πετάει στη φωλιά των μερμηγκιών)
Μερμηγκάκι! Για πρόβαλε καλέ μου φίλε, που θέλω κάτι να σου πω.

Ένα μερμήγκι: Γεια σου, κυρ-τζίτζικα. Πως από δω;

Τζίτζικας: Εχ, εχ, φίλε μου, ήρθα να σου ζητήσω να μου δώσεις λίγα από τα σποράκια σου να φάω κι εγώ ο φτωχός. Δεν υπάρχει τίποτα έξω και πεινάω πολύ. Έλα, δώσε κάτι στον έρημο τον τζίτζικα να φάει, να στυλωθεί.

Μερμήγκι: Α, κυρ-τζίτζικα, τον καιρό που εγώ και οι φίλοι μου ιδρωκοπούσαμε μες στη ζέστη και αποθηκεύαμε φαΐ για το χειμώνα, εσύ τραγουδάγες στη δροσιά σου. Τώρα τι να σου κάνω; Δε μου περισσεύουν σπόροι.

Τζίτζικας: Καλά τα λες, μερμηγκάκι μου...

Μερμήγκι: Ωραία είναι τα τραγούδια, τζίτζικα, μα χρειάζεται δουλειά για να μπορείς να τραγουδάς χορτάτος. Κατάλαβες; (Το μερμήγκι κρύβεται στη φωλιά του ενώ ο τζίτζικας τραγουδά λυπημένος)

Τζίτζικας: Αχ, τζίρι, τζίρι, τζο, γεννήθηκα να τραγουδώ. Δεν την αντέχω την δουλειά. Τζίρι, τζίρι, τζο και υποφέρω και πονώ, τζίρι,

τζίρι, τζο. Τι να κάνω, βρε παιδιά; Θα κάτσω εδώ σε μια γωνιά, ώσπου νάρθει ξανά το καλοκαίρι κι η χαρά.

(Ο τζίτζικας ξαπλώνει κάτω)

Οι διάλογοι του κειμένου προέρχονται από το βιβλίο της Γ. Σέργη: 40+1 έργα για θέατρο και κουκλοθέατρο εκδ. ΔΙΠΤΥΧΟ.

4. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Για κάθε δραστηριότητα γίνεται αφήγηση ενός μύθου.

Εικαστικά

Ζητάμε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν τις εικόνες του μύθου έτσι όπως εκείνα θέλουν και τις φαντάζονται. Έτσι το κάθε παιδί αναπαριστά στο χαρτί, τους πρωταγωνιστές του μύθου, τα ζώα και γενικά ό,τι το εντυπωσίασε περισσότερο από τον μύθο. Το κάθε παιδί απεικονίζει τον μύθο με τον δικό του ξεχωριστό τρόπο.

Γλυπτική

Μοιράζουμε στα παιδιά πηλό και τα παροτρύνουμε να φτιάξουν το ζώο που τους έκανε περισσότερο εντύπωση στο μύθο που άκουσαν πιο πριν. Με την βοήθειά μας, τα παιδιά ολοκληρώνουν και στο τέλος τα ζωγραφίζουν με νερομπογιές. Έτσι, διαπιστώνουμε το ζώο με οποίο ταυτίστηκε κάθε παιδί.

Ποίηση

Μία από τις καλύτερες ομαδικές εμπειρίες απασχόλησης των παιδιών είναι η προσπάθεια για ποιητική δημιουργία μέσα στη τάξη. Για να γίνει όμως αυτό χρειάζεται να δημιουργηθεί το κατάλληλο ποιητικό κλίμα. Διαβάζονται από τη νηπιαγωγό διάφορα ποιήματα από διάφορους μύθους του Αισώπου. Κατόπιν, ζητείται από τα παιδιά να απαγγείλουν και εκείνα ποιήματα που τυχόν ξέρουν. Έπειτα προσπαθούν και τα

παιδιά να αυτοσχεδιάσουν και να βρουν λέξεις που ομοιοκαταληκτούν για να φτιάξουν τα δικά τους ποιηματάκια με τους μύθους του Αισώπου. Οι ιδέες των παιδιών καταγράφονται από την νηπιαγωγό.

Αναδιήγηση των μύθων

Συγκεντρώνουμε τα παιδιά στη γωνιά της παρεούλας και τα προετοιμάζουμε για την αφήγηση του μύθου. Αφού ολοκληρωθεί η αφήγηση, ζητείται από κάθε παιδί να αναδιηγηθεί τον μύθο. Στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να συνηθίσουν τα παιδιά να αναδιηγούνται εμπλουτίζοντας το καθένα με διαφορετικά στοιχεία και διαφορετικό τρόπο το μύθο. Επίσης, ένας άλλος τρόπος για να επιτύχουμε τον παραπάνω στόχο είναι να ζητήσουμε από ένα παιδί να ξεκινήσει τον μύθο και στη συνέχεια ξαφνικά να το σταματήσουμε και να δώσουμε τον λόγο σε άλλο παιδί. Η διαδικασία αυτή συνεχίζεται μέχρι να μιλήσουν όλα τα παιδιά. Τέτοιου είδους δραστηριότητες είναι πολύ ευχάριστες για τα παιδιά και δύσκολα βαριούνται. Τέλος, μπορούμε να αναδιηγηθούμε εμείς τον μύθο ως ένα σημείο και να ζητήσουμε από τα παιδιά να δώσουν αυτά ένα δικό τους τέλος, διαφορετικό με του μύθου που μόλις άκουσαν.

Κουκλοθέατρο

Μία ευχάριστη δραστηριότητα στο νηπιαγωγείο είναι το κουκλοθέατρο. Τα παιδιά έχουν την δυνατότητα να καλλιεργήσουν την φαντασία τους, τον προφορικό τους λόγο και την κοινωνικότητα τους. Όλα τα παιδιά με την παρότρυνση της νηπιαγωγού μοιράζουν τους ρόλους που θα υποδυθούν, προετοιμάζονται και προετοιμάζουν τα σκηνικά και τις κούκλες.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το αντικείμενο της συγκεκριμένης έρευνας είναι η διερεύνηση απόψεων και αντιλήψεων των νηπιαγωγών σε σχέση με τις διασκευές των μύθων του Αισώπου.

Ειδικότερα οι στόχοι της έρευνας είναι:

- ❖ Εντοπισμός των κοινωνικών χαρακτηριστικών των νηπιαγωγών και της εκπαίδευσής τους.
- ❖ Η καταγραφή των απόψεων των νηπιαγωγών όσον αφορά την προτίμησή τους για τους μύθους του Αισώπου και πόσο συχνά διηγούνται μύθους στα παιδιά.
- ❖ Η καταγραφή των απόψεων των νηπιαγωγών και οι προτιμήσεις τους για τις διασκευές των μύθων του Αισώπου.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του γραπτού ερωτηματολογίου.

Εστιάζοντας τη μελέτη στα νηπιαγωγεία στην πόλη της Λάρισας, επιλέχτηκε το εξής δείγμα νηπιαγωγών για την διεξαγωγή της παρούσας έρευνας. Επιλέχτηκαν 70 νηπιαγωγοί και συγκεντρώθηκαν 70 απαντημένα ερωτηματολόγια. Ο τρόπος πρόσβασης στις νηπιαγωγούς ήταν με προσωπική επαφή στα σχολεία.

2.ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ - ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Ατομικά στοιχεία

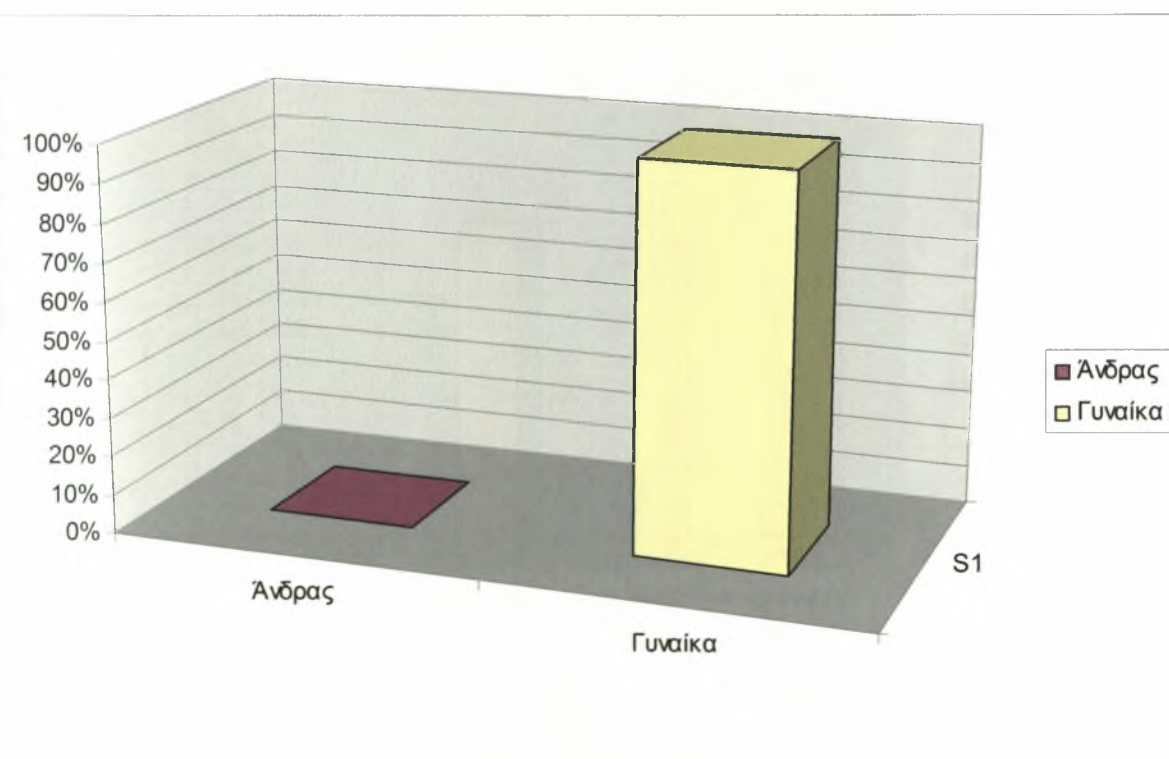
α) Κατανομή των υποκειμένων κατά φύλο

Πίνακας 1

Φύλο	Αριθμός	Ποσοστό
Ανδρας	0	0%
Γυναίκα	70	100%
Σύνολο	70	100%

Όσον αφορά το φύλο των νηπιαγωγών, όλες είναι γυναίκες αφού 100% των απαντήσεων δόθηκαν από γυναίκες (πιν.1).

Γράφημα 1

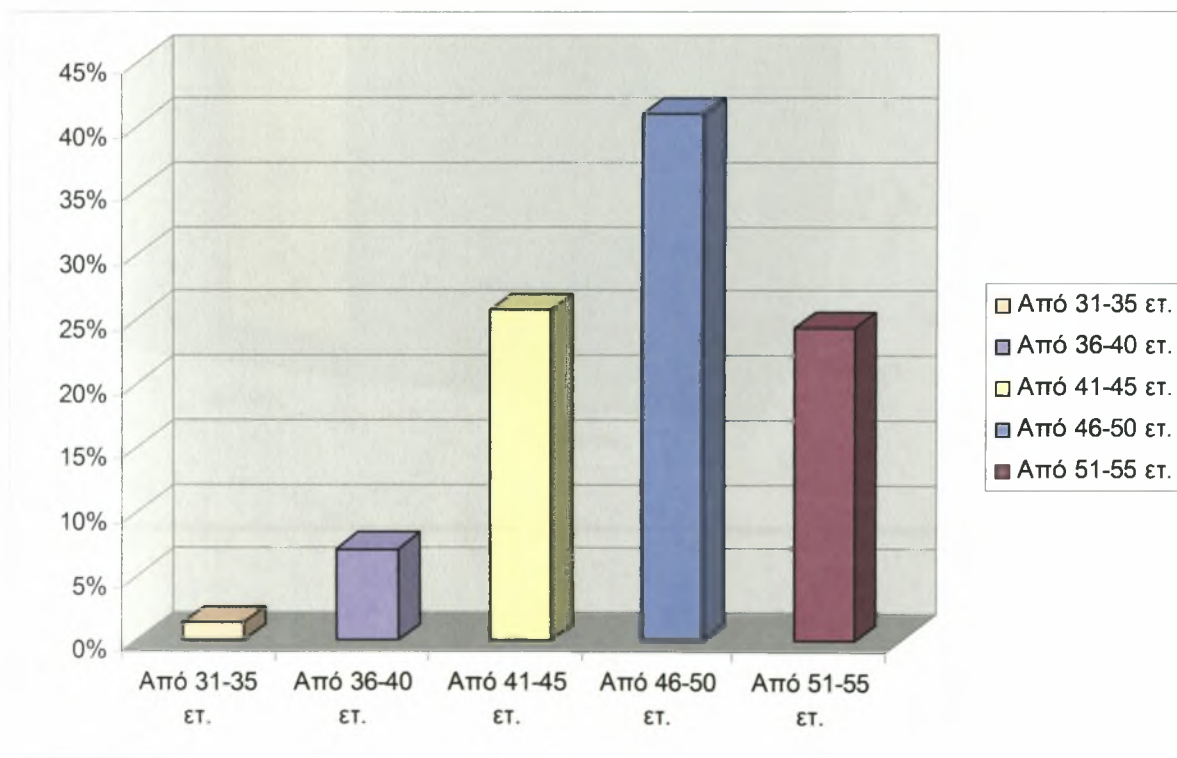
β) Κατανομή των υποκειμένων κατά ηλικία

Πίνακας 2

Ηλικία	Αριθμός	Ποσοστό
Από 31-35 ετ.	1	1%
Από 36-40 ετ.	5	7%
Από 41-45 ετ.	18	26%
Από 46-50 ετ.	29	41%
Από 51-55 ετ.	17	24%
Σύνολο	70	100%

Η ηλικία των νηπιαγωγών κυμαίνεται μεταξύ 30 και 55 ετών, ενώ η πλειοψηφία (91%) ανήκει στην ηλικία των 41 έως 50 ετών. Ειδικότερα 1% έχει ηλικία 31-35 ετών, 7% 36 έως 40 ετών, 26% 41 έως 45 ετών, 41% 46 έως 50 ετών και 24% 51 έως 55 ετών.

Γράφημα 2

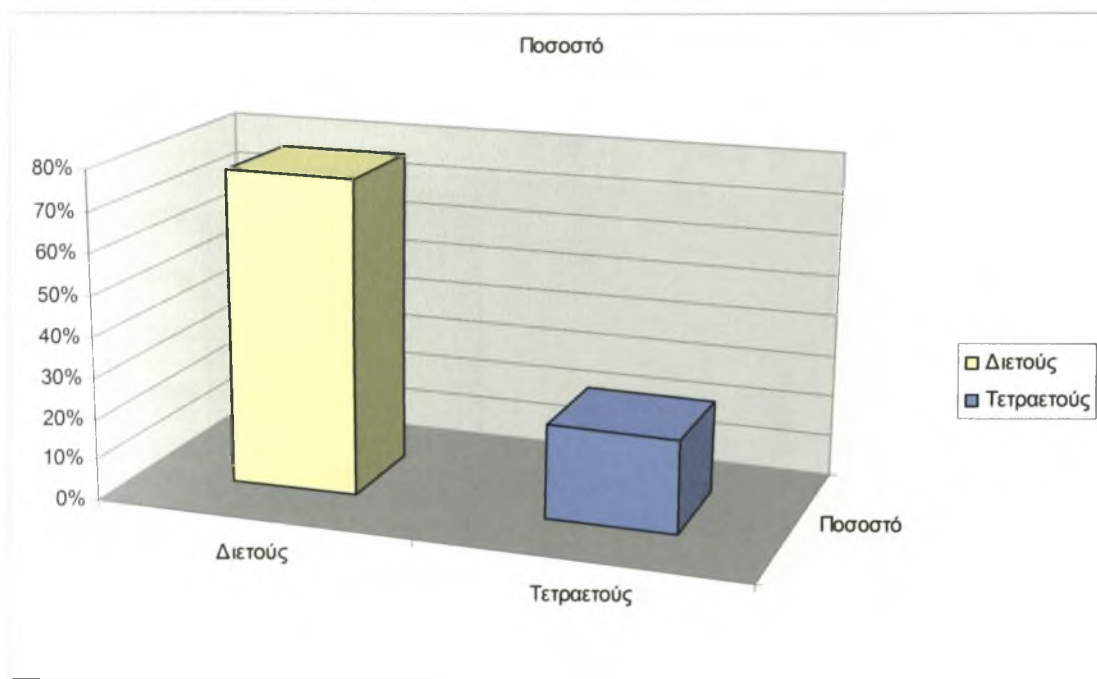
γ) Εκπαίδευση των νηπιαγωγών

Πίνακας 3

Εκπαίδευση	Αριθμός	Ποσοστό
Διετούς	54	77%
Τετραετούς	16	23%
Σύνολο	70	100%

Σχετικά με την εκπαίδευση των νηπιαγωγών, το 77% δήλωσε ότι είναι διετούς φοίτησης και το 23% τετραετούς φοίτησης.

Γράφημα 3

Ερωτήσεις

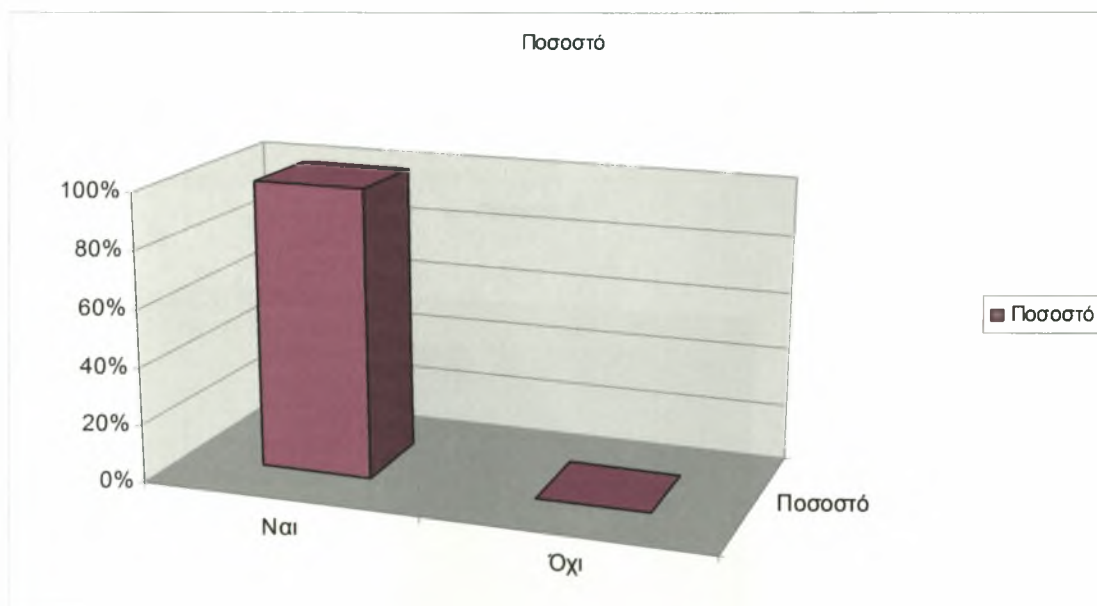
1) Διηγείστε μύθους του Αισώπου στα παιδιά:

Πίνακας 4

Δήγηση	Αριθμός	Ποσοστό
Ναι	70	100%
Όχι	0	0%
Σύνολο	70	100%

Σχετικά, λοιπόν, με το αν οι νηπιαγωγοί διηγούνται μύθους του Αισώπου στα παιδιά, 100% του δείγματος απάντησε θετικά.

Γράφημα 4

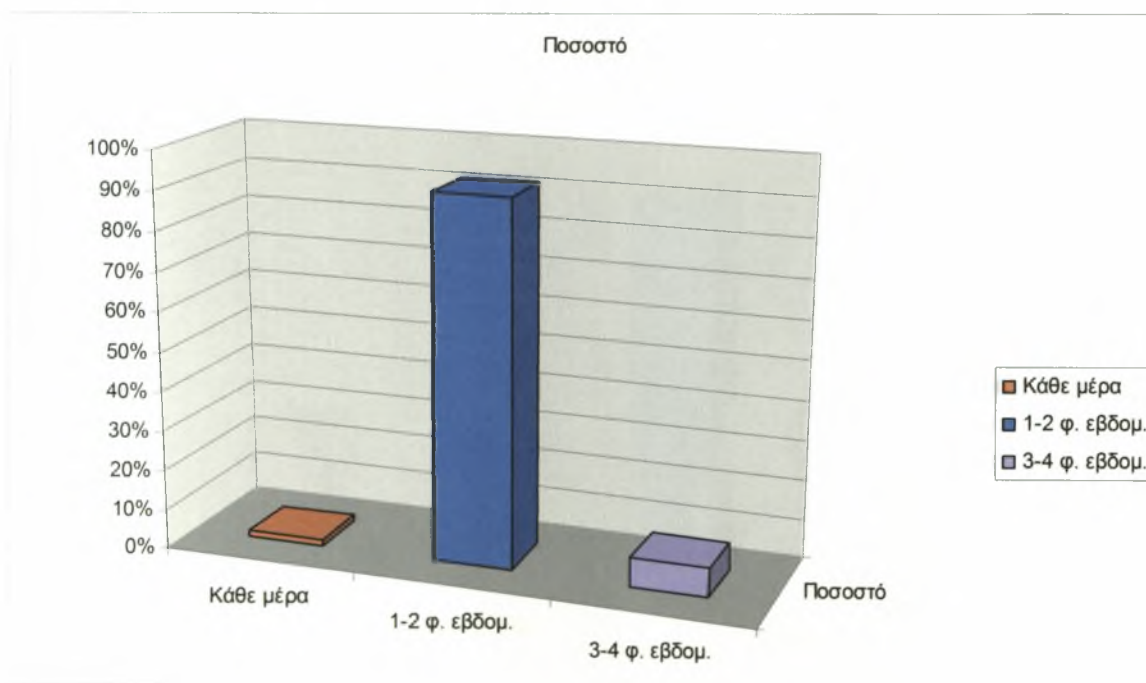
2) Πόσο συχνά διηγείστε μύθους του Αισώπου στα παιδιά;

Πίνακας 5

Συχνότητα	Αριθμός	Ποσοστό
Κάθε μέρα	1	1%
1-2 φ. εβδομ.	64	91%
3-4 φ. εβδομ.	5	7%
Σύνολο	70	100%

Για το πόσο συχνά διηγούνται μύθους του Αισώπου στα παιδιά, οι νηπιαγωγοί με πλειοψηφία δηλώνουν ότι διηγούνται μύθους 1-2 φορές την εβδομάδα. Πιο συγκεκριμένα, ένα πολύ μικρό ποσοστό, 1% απαντάει κάθε μέρα, 91% 1-2 φορές την εβδομάδα και 7% 3-4 φορές την εβδομάδα (πίν. 5).

Γράφημα 5

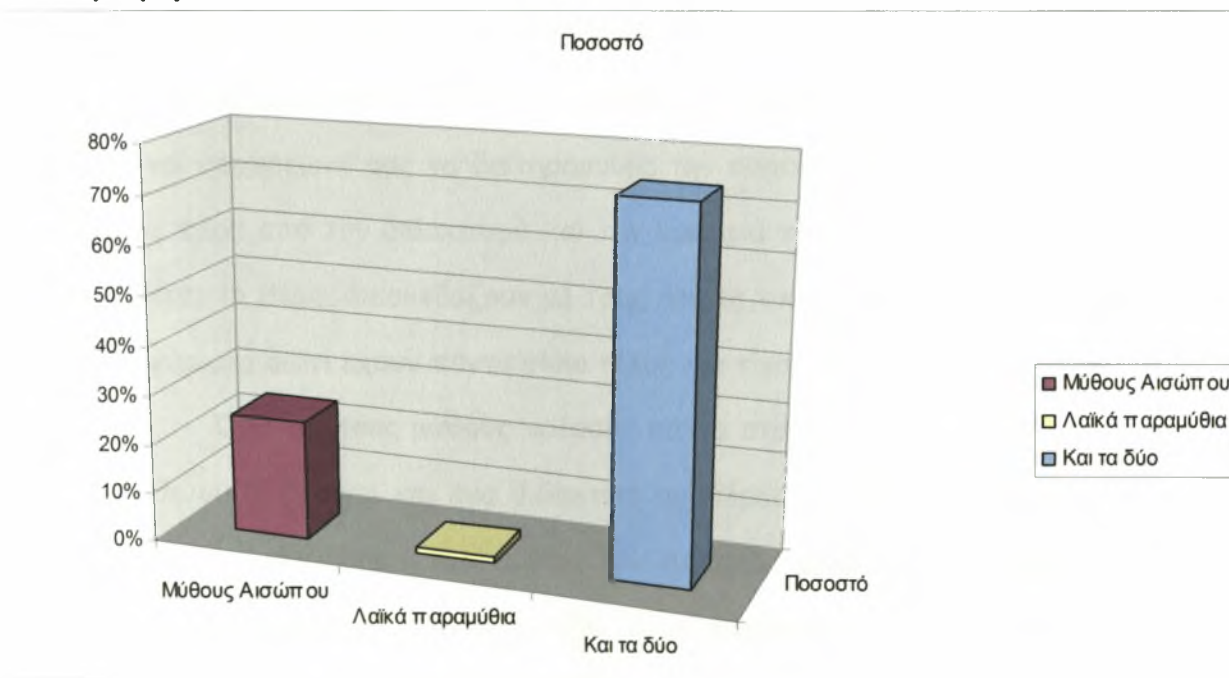
3) Προτιμάτε:

Πίνακας 6

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
Μύθους Αισώπου	17	24%
Λαϊκά παραμύθια	1	1%
Και τα δύο	52	74%
Σύνολο	70	100%

Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών με ποσοστό 74% προτιμούν να διηγούνται στα παιδιά και μύθους του Αισώπου και λαϊκά παραμύθια. Ένα σημαντικό ποσοστό, 24% προτιμούν να διηγούνται μόνο μύθους του Αισώπου ενώ ένα μικρό ποσοστό 1% μόνο λαϊκά παραμύθια.

Γράφημα 6

Αιτιολόγηση των απαντήσεων

❖ Οι νηπιαγωγοί με ποσοστό 24% που δηλώνουν ότι προτιμούν να διηγούνται στα παιδιά μύθους του Αισώπου, δικαιολογούν τους λόγους της προτίμησής τους. Η διήγηση των μύθων συναρπάζει τα παιδιά γιατί τα ζώα είναι οι αγαπημένοι ήρωες τους, τους αρέσουν οι περιπέτειές τους και ταυτίζονται με αυτούς. Το νόημά τους είναι κατανοητό, ενδιαφέρον, ευχάριστο, διδακτικό, σύντομο, απλό, χωρίς να κουράζει τα παιδιά η αφήγηση. Επίσης, οι μύθοι του Αισώπου είναι κοντά στα ενδιαφέροντα και την ψυχολογία των παιδιών και έτσι τους κατανοούν και τους απολαμβάνουν περισσότερο.

❖ Οι νηπιαγωγοί με ποσοστό 74% που δηλώνουν ότι προτιμούν να διηγούνται στα παιδιά και τους μύθους του Αισώπου και τα λαϊκά παραμύθια υποστηρίζουν την απάντησή τους.

Τα λαϊκά παραμύθια είναι η συνέχεια της παράδοσης του λαού μας. Είναι υποχρέωσή μας να διατηρήσουμε την παράδοση στην λογοτεχνία μας πέρα από τον διδακτισμό και την ομορφιά που προσφέρουν. Τους αρέσει το θέμα, διασκεδάζουν με τους ήρωές τους, έχουν πλοκή, είναι ευχάριστα διότι έχουν πάντα αίσιο τέλος και είναι αρκετά κατανοητά.

Όσο για τους μύθους αρέσουν πάντα στα παιδιά και πάντα από κάθε μύθο βγαίνει και ένα διδακτικό συμπέρασμα. Τα παθήματα των ζώων και ανθρώπων των μύθων του Αισώπου είναι επίκαιρα καθώς πέφτουμε και εμείς στα ίδια λάθη. Είναι ευχάριστοι, κατανοητού και περνούν σωστά μηνύματα στα παιδιά.

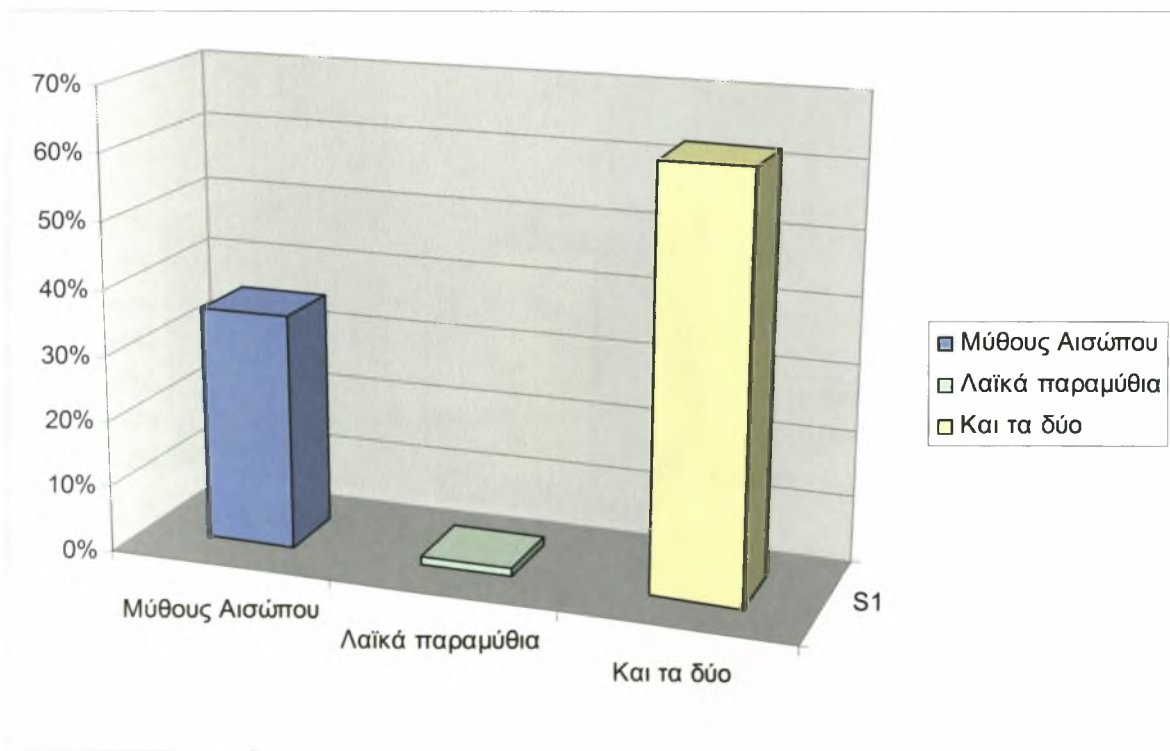
4) Κατά τη γνώμη σας τα παιδιά προτιμούν:

Πίνακας 7

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
Μύθους Αισώπου	25	36%
Λαϊκά παραμύθια	1	1%
Και τα δύο	44	63%
Σύνολο	70	100%

Η πλειοψηφία των ερωτώμενων νηπιαγωγών, με ποσοστό 63% υποστηρίζουν πως τα παιδιά προτιμούν ν'ακούνε μύθους του Αισώπου αλλά και τα λαϊκά παραμύθια. 36% τους μύθους του Αισώπου ενώ 1% μόνο τα λαϊκά παραμύθια.

Γράφημα 7

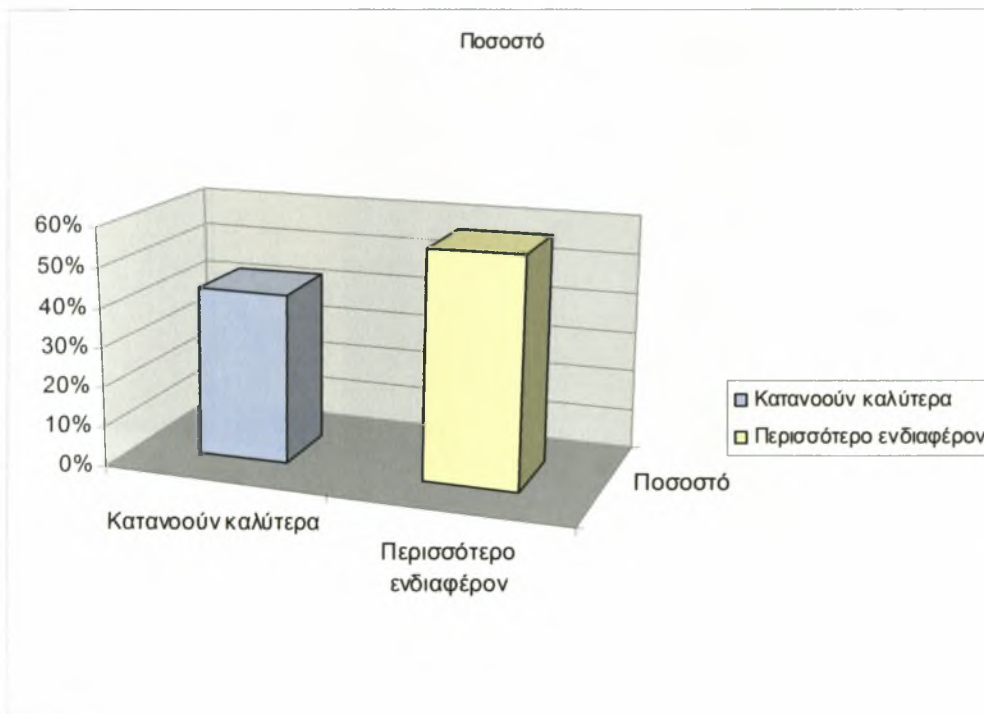
5) Αν απαντήσατε το α στην 4 ερώτηση, νομίζετε ότι προτιμούν τους μύθους του Αισώπου επειδή:

Πίνακας 8

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
Κατανοούν καλύτερα	15	43%
Περισσότερο ενδιαφέρον	20	57%
Σύνολο	35	100%

Από τις 35 νηπιαγωγούς που απάντησαν θετικά στην 4 ερώτηση, το 43% υποστηρίζει ότι τα παιδιά προτιμούν τους μύθους του Αισώπου γιατί τους κατανοούν καλύτερα και το 57% υποστηρίζει ότι τους προτιμούν επειδή παρουσιάζουν περισσότερο ενδιαφέρον.

Γράφημα 8

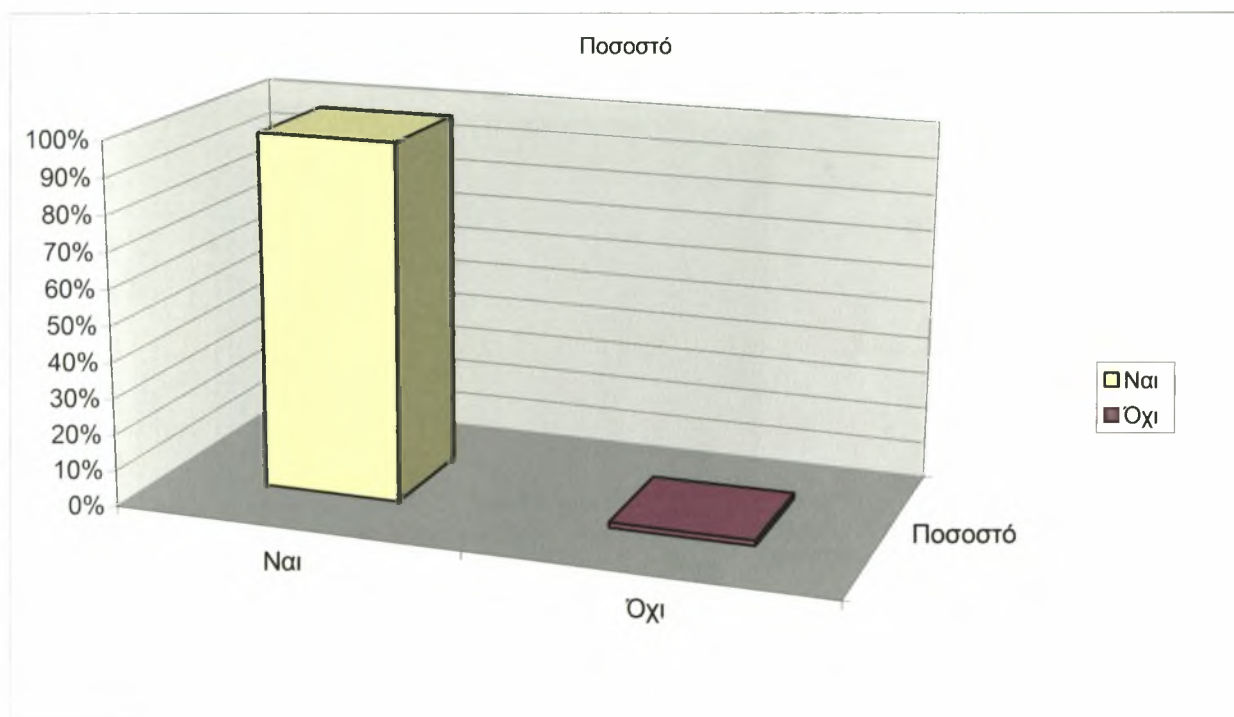
6) Πιστεύετε ότι τα παιδιά κατανοούν το «δίδαγμα» των μύθων;

Πίνακας 9

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
Ναι	69	99%
Όχι	1	1%
Σύνολο	70	100%

Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών, με ποσοστό 99% υποστηρίζουν ότι τα παιδιά κατανοούν το «δίδαγμα» των μύθων και μόνο 1% υποστηρίζει πως τα παιδιά δεν κατανοούν το «δίδαγμα» των μύθων.

Γράφημα 9

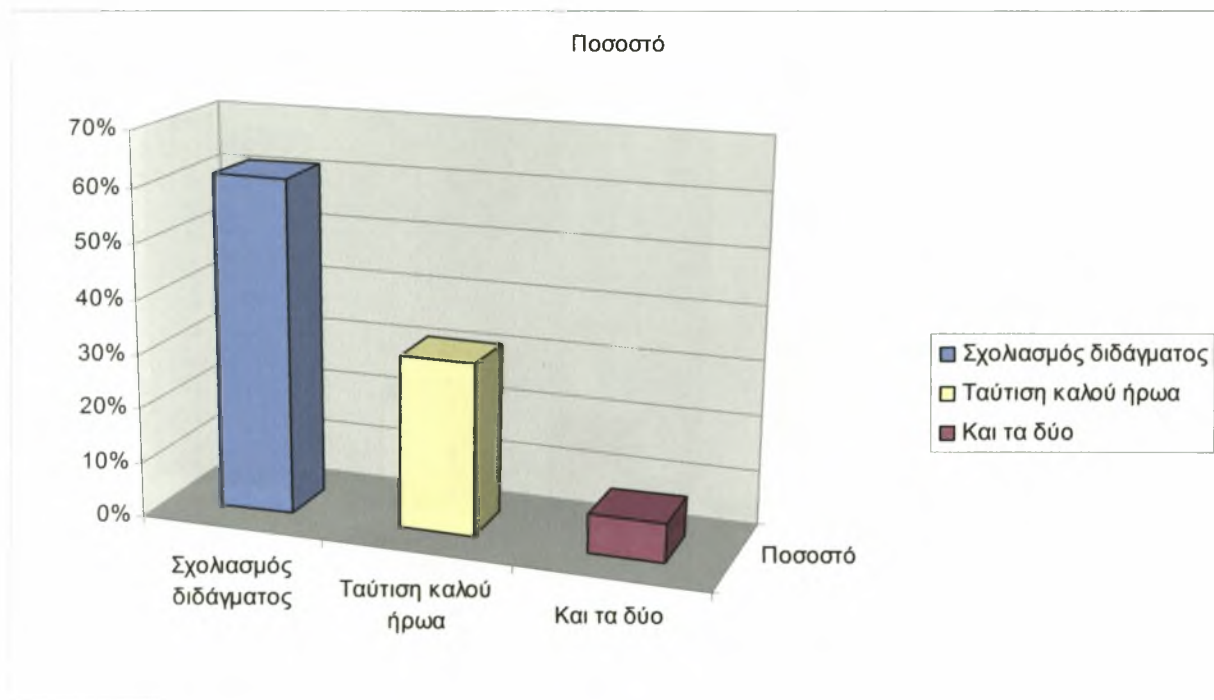
7) Αν τα παιδιά κατανοούν το «δίδαγμα» των μύθων, αυτό το διαπιστώνεται από:

Πίνακας 10

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
Σχολιασμός διδάγματος	43	61%
Ταύτιση καλού ήρωα	22	31%
Και τα δύο	5	7%
Σύνολο	70	100%

Στην ερώτηση «αν τα παιδιά κατανοούν το δίδαγμα των μύθων, από πού διαπιστώνεται», η πλειοψηφία των ερωτώμενων νηπιαγωγών (61%) δήλωσε από τον σχολιασμό του διδάγματος, το 31% από την ταύτιση του καλού ήρωα και το 7% δήλωσε και τα δυο.

Γράφημα 10

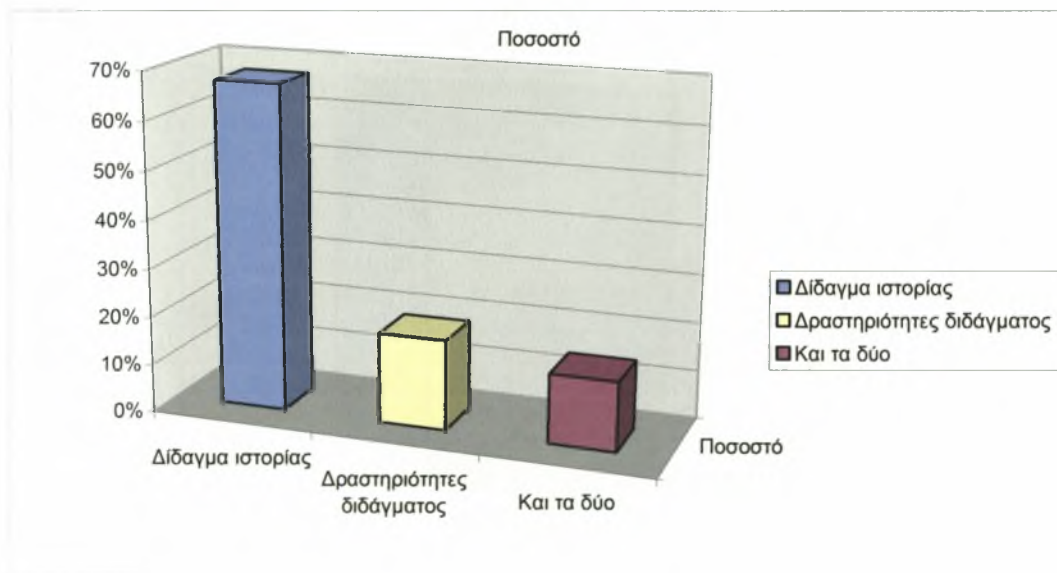
8) Εσείς προσωπικά μετά την ανάγνωση σχολιάζετε:

Πίνακας 11

Σχολιασμός	Αριθμός	Ποσοστό
Δίδαγμα ιστορίας	47	67%
Δραστηριότητες διδάγματος	13	19%
Και τα δύο	10	14%
Σύνολο	70	100%

Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών, με ποσοστό 67%, μετά την ανάγνωση των μύθων σχολιάζουν το δίδαγμα ενώ το 19% κάνουν δραστηριότητες σχετικές με το δίδαγμα. Και το 14% των νηπιαγωγών απάντησε ότι τα κάνει και τα δυο.

Γράφημα 11

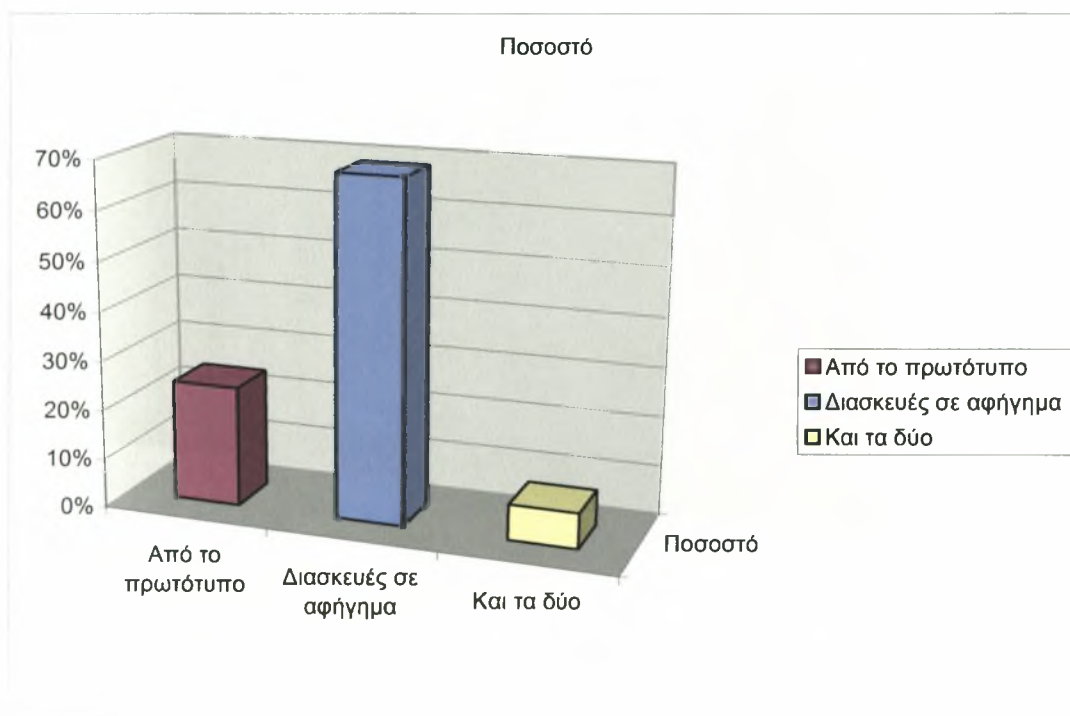
9) Εσείς προτιμάτε να διαβάζετε στα παιδιά μύθους:

Πίνακας 12

Διαβάζετε μύθους	Αριθμός	Ποσοστό
Από το πρωτότυπο	17	24%
Διασκευές σε αφήγημα	48	69%
Και τα δύο	5	7%
Σύνολο	70	100%

Το 24% των νηπιαγωγών προτιμούν να διαβάζουν στα παιδιά μύθους από το πρωτότυπο (σύντομο κείμενο στη νεοελληνική), το 69% προτιμούν από διασκευές σε αφήγημα ειδικά για παιδιά, ενώ το 7% προτιμούν και τα δυο.

Γράφημα 12

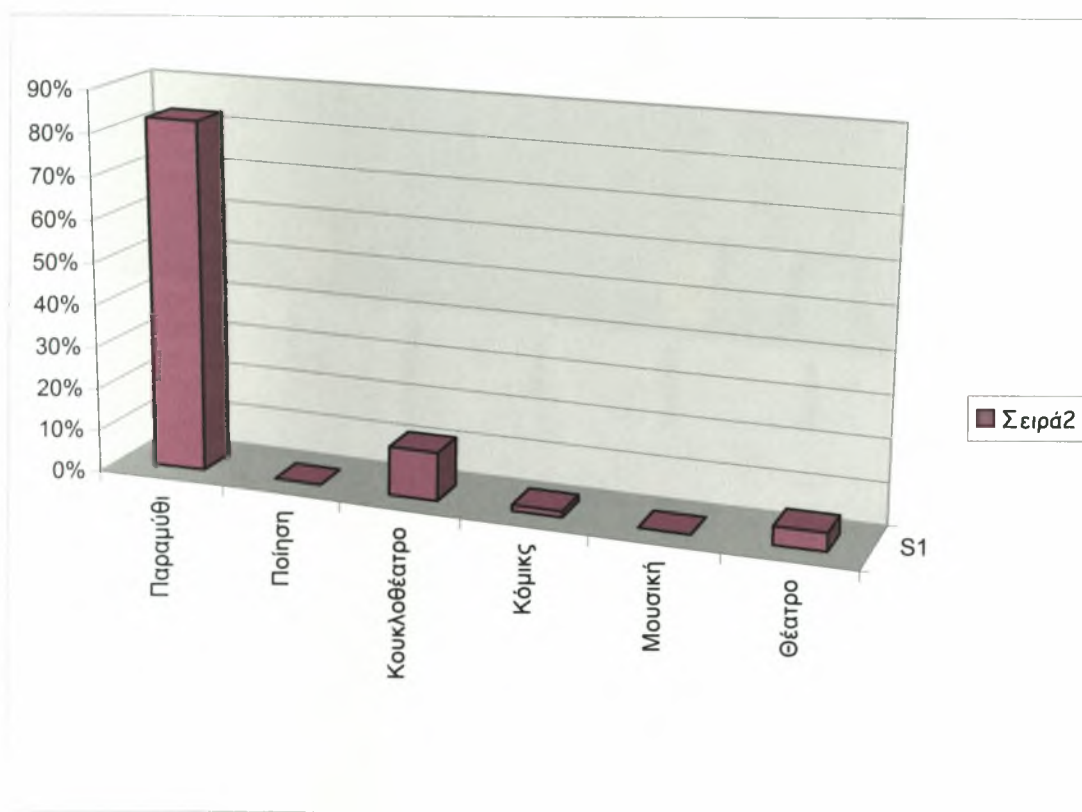

10) Πόσο σημαντικές θεωρείτε τις παρακάτω διασκευές των μύθων του Αισώπου σε:

Πίνακας 13

Πρώτη προτίμηση	Αριθμός	Ποσοστό
Παραμύθι	58	83%
Ποίηση	0	0%
Κουκλοθέατρο	8	11%
Κόμικς	1	1%
Μουσική	0	0%
Θέατρο	3	4%
Σύνολο	70	100%

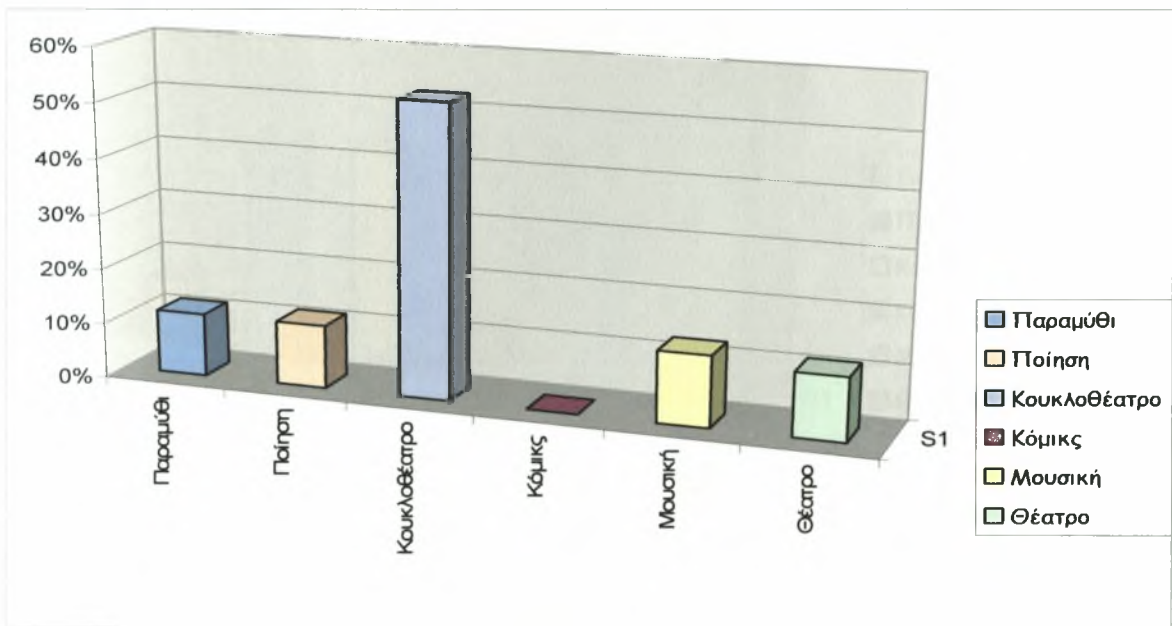
Γράφημα 13

Πίνακας 14

Δεύτερη προτίμηση	Αριθμός	Ποσοστό
Παραμύθι	8	11%
Ποίηση	8	11%
Κουκλοθέατρο	37	53%
Κόμικς	0	0%
Μουσική	9	13%
Θέατρο	8	11%
Σύνολο	70	100%

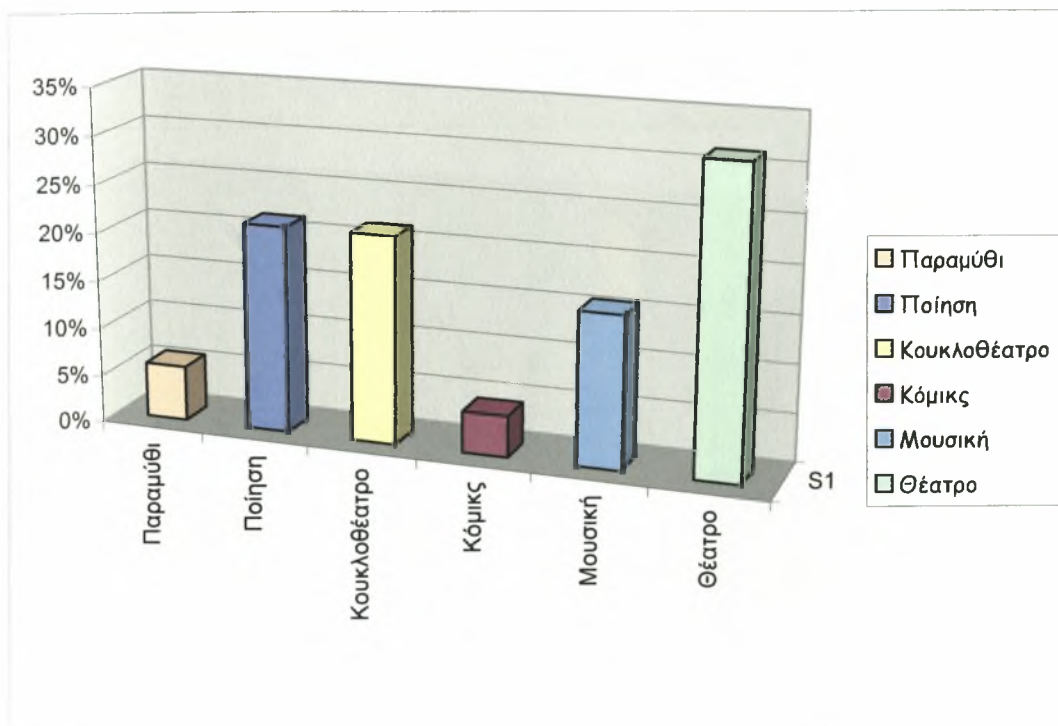
Γράφημα 14

Πίνακας 15

Τρίτη προτίμηση	Αριθμός	Ποσοστό
Παραμύθι	4	6%
Ποίηση	15	21%
Κουκλοθέατρο	15	21%
Κόμικς	3	4%
Μουσική	11	16%
Θέατρο	22	31%
Σύνολο	70	100%

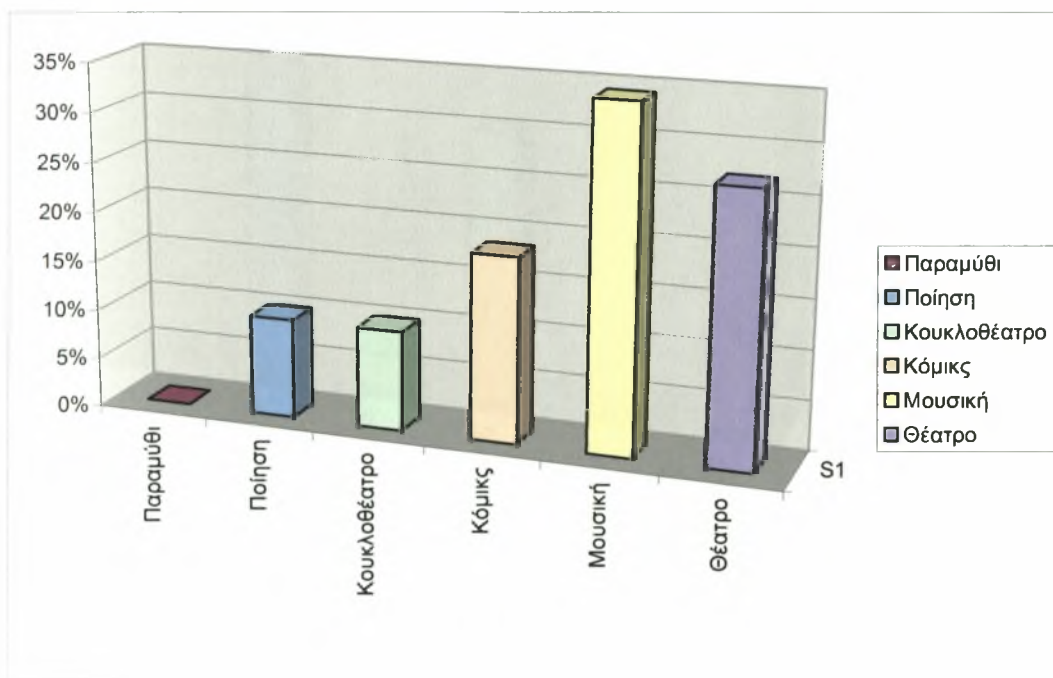
Γράφημα 15

Πίνακας 16

Τέταρτη προτίμηση	Αριθμός	Ποσοστό
Παραμύθι	0	0%
Ποίηση	7	10%
Κουκλοθέατρο	7	10%
Κόμικς	13	19%
Μουσική	24	34%
Θέατρο	19	27%
Σύνολο	70	100%

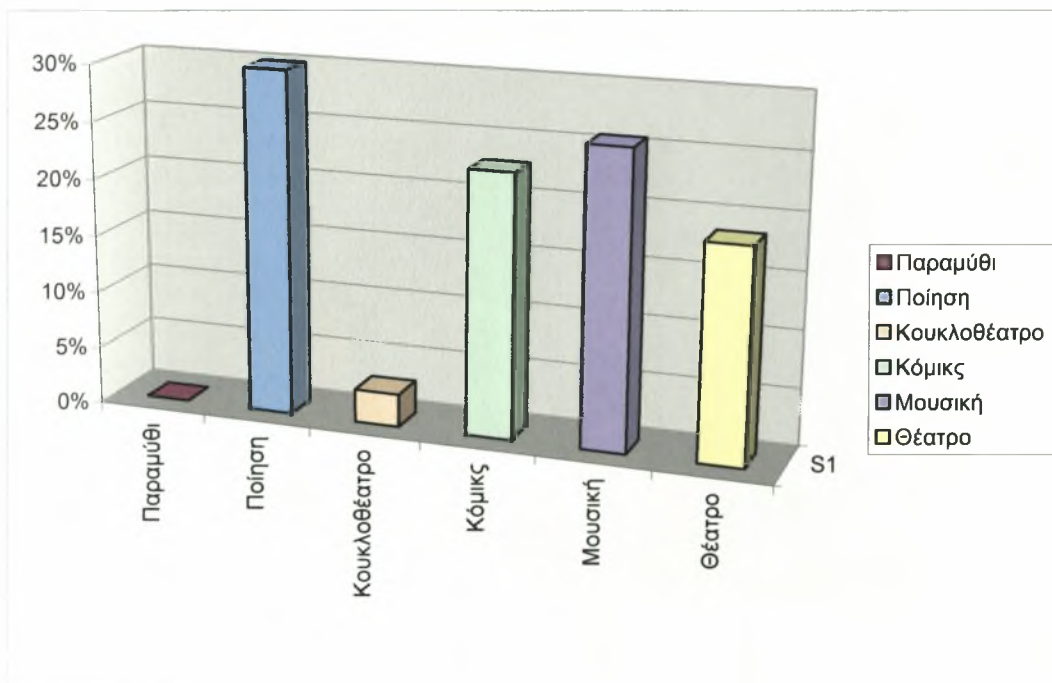
Γράφημα 16

Πίνακας 17

Πέμπτη προτίμηση	Αριθμός	Ποσοστό
Παραμύθι	0	0%
Ποίηση	21	30%
Κουκλοθέατρο	2	3%
Κόμικς	16	23%
Μουσική	18	26%
Θέατρο	13	19%
Σύνολο	70	100%

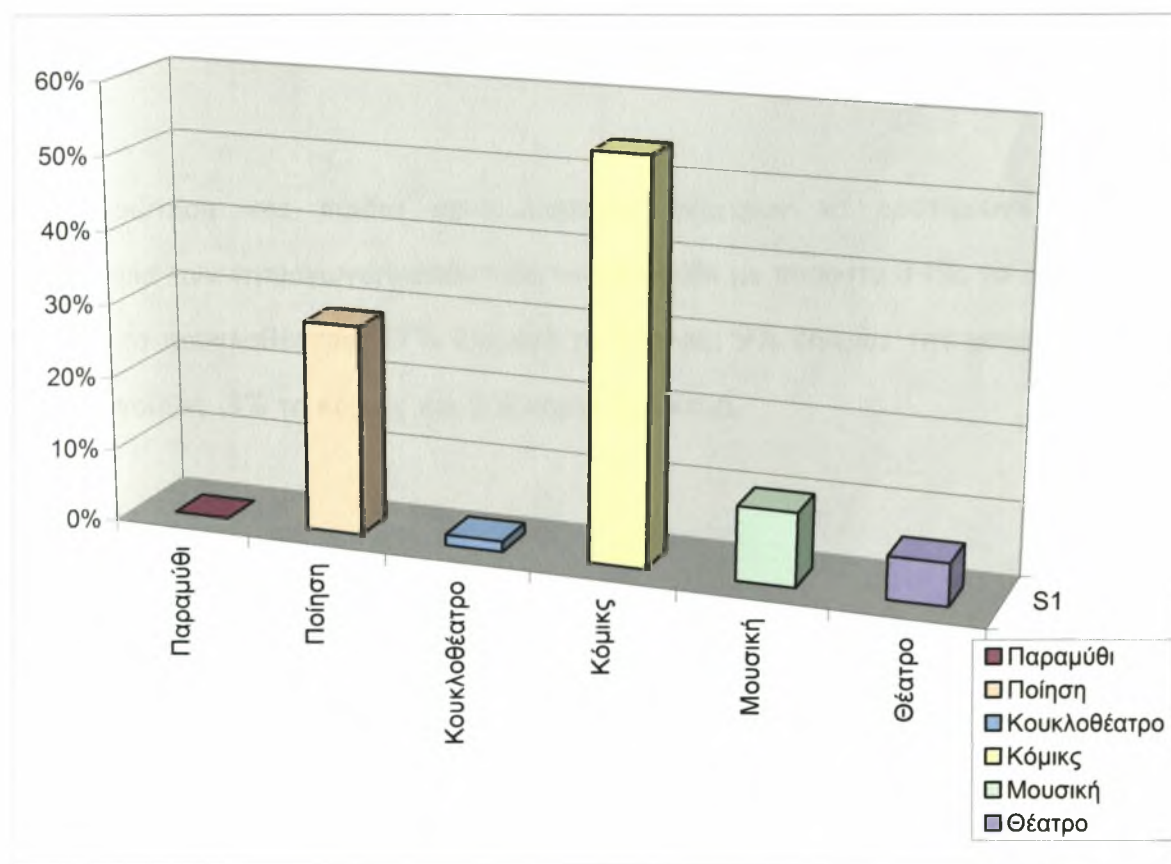
Γράφημα 17

Πίνακας 18

Έκτη προτίμηση	Αριθμός	Ποσοστό
Παραμύθι	0	0%
Ποίηση	20	29%
Κουκλοθέατρο	1	1%
Κόμικς	38	54%
Μουσική	7	10%
Θέατρο	4	6%
Σύνολο	70	100%

Γράφημα 18

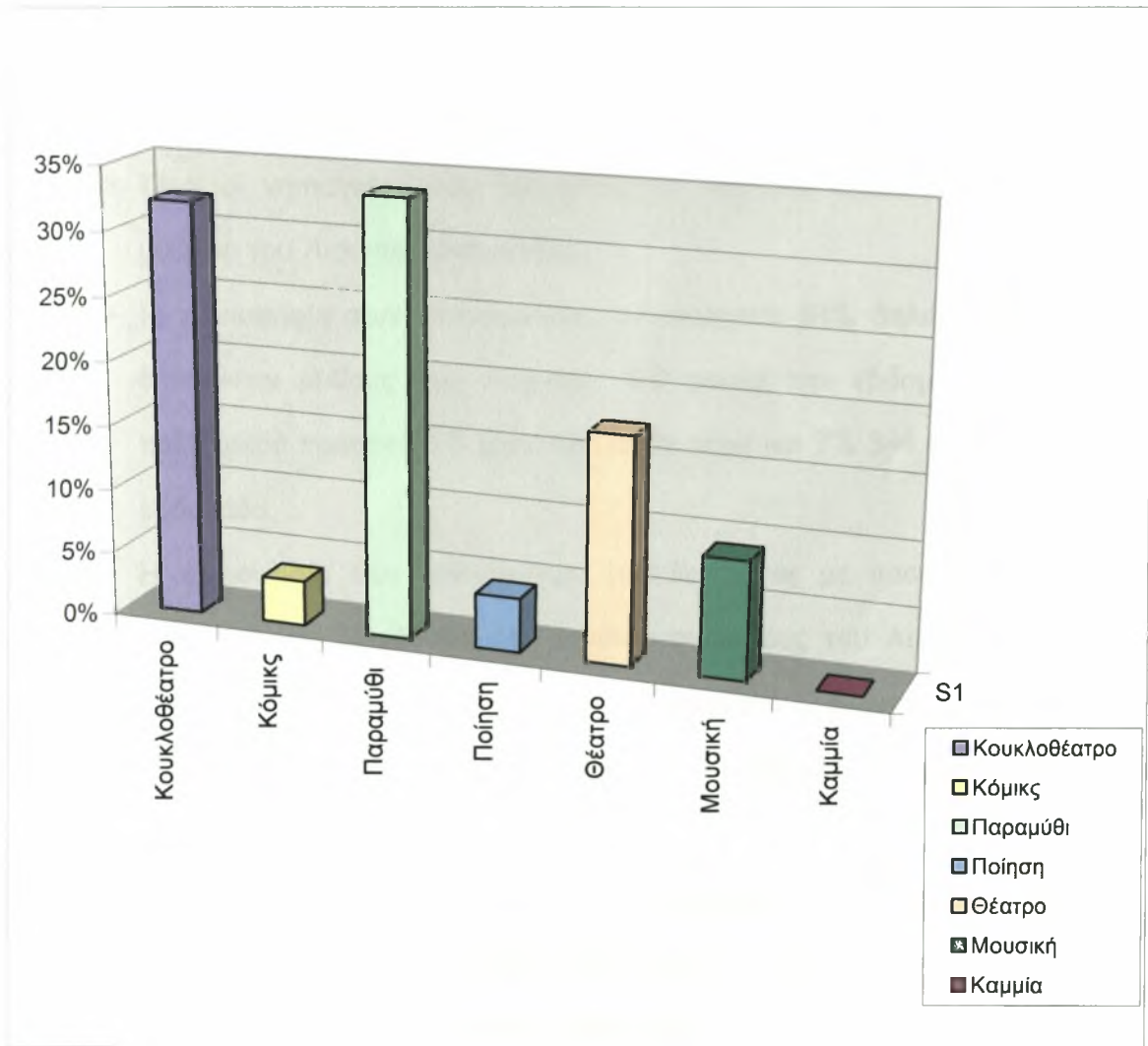
11) Τα παιδιά ποια διασκευή δείχνουν να προτιμούν;

Πίνακας 19

Προτίμηση	Αριθμός	Ποσοστό
Κουκλοθέατρο	46	32%
Κόμικς	5	3%
Παραμύθι	48	34%
Ποίηση	6	4%
Θέατρο	25	17%
Μουσική	13	9%
Καμία	0	0%
Σύνολο	143	100%

Στην ερώτηση «τα παιδιά ποια διασκευή δείχνουν να προτιμούν», η πλειοψηφία των νηπιαγωγών απάντησε το παραμύθι με ποσοστό 34%, το 32% δήλωσε το κουκλοθέατρο, 17% δήλωσε το θέατρο, 9% δήλωσε την μουσική, 4% την ποίηση, 3% τα κόμικς και 0% καμία διασκευή.

Γράφημα 19

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Τα σημαντικότερα πορίσματα, που προκύπτουν από το ερωτηματολόγιο των νηπιαγωγών, συνοψίζονται ως εξής:

- ❖ Όλοι οι νηπιαγωγοί του δείγματος, με ποσοστό 100% διηγούνται μύθους του Αισώπου στα παιδιά.
- ❖ Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών, με ποσοστό 91% δηλώνουν ότι διηγούνται μύθους του Αισώπου 1-2 φορές την εβδομάδα. Ένα πολύ μικρό ποσοστό, 1% απαντάει κάθε μέρα και 7% 3-4 φορές την εβδομάδα.
- ❖ Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών του δείγματος με ποσοστό 74% προτιμούν να διηγούνται στα παιδιά και μύθους του Αισώπου και λαϊκά παραμύθια. Ενώ ένα σημαντικό ποσοστό, 24% προτιμούν να διηγούνται μόνο μύθους του Αισώπου και ένα μικρό ποσοστό 1% μόνο λαϊκά παραμύθια.
- ❖ Η πλειοψηφία των ερωτώμενων νηπιαγωγών, με ποσοστό 63% υποστηρίζουν πως τα παιδιά προτιμούν ν 'ακούνε μύθους του Αισώπου αλλά και τα λαϊκά παραμύθια. 36% τους μύθους του Αισώπου ενώ 1% μόνο τα λαϊκά παραμύθια.
- ❖ Από τις 35 νηπιαγωγούς που απάντησαν θετικά στην 4 ερώτηση, το 43% υποστηρίζει ότι τα παιδιά προτιμούν τους μύθους του Αισώπου γιατί τους κατανοούν καλύτερα και το 57% υποστηρίζει ότι τους προτιμούν επειδή παρουσιάζουν περισσότερο ενδιαφέρον.
- ❖ Οι νηπιαγωγοί του δείγματος με ποσοστό 99% υποστηρίζουν ότι τα παιδιά κατανοούν το «δίδαγμα» των μύθων ενώ μόνο 1%

υποστηρίζει πως τα παιδιά δεν κατανοούν το «δίδαγμα» των μύθων.

- ❖ Στην ερώτηση «αν τα παιδιά κατανοούν το δίδαγμα των μύθων, από πού διαπιστώνεται», η πλειοψηφία των ερωτώμενων νηπιαγωγών (61%) δήλωσε από τον σχολιασμό του διδάγματος, το 31% από την ταύτιση του καλού ήρωα και το 7% δήλωσε και τα δυο.
- ❖ Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών, με ποσοστό 67%, μετά την ανάγνωση των μύθων σχολιάζουν το δίδαγμα ενώ το 19% κάνουν δραστηριότητες σχετικές με το δίδαγμα. Και το 14% των νηπιαγωγών απάντησε ότι τα κάνει και τα δυο.
- ❖ Το 24% των νηπιαγωγών προτιμούν να διαβάζουν στα παιδιά μύθους από το πρωτότυπο (σύντομο κείμενο στη νεοελληνική), το 69% προτιμούν από διασκευές σε αφήγημα ειδικά για παιδιά, ενώ το 7% προτιμούν και τα δυο.
- ❖ Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών με ποσοστό 83% δηλώνουν ότι προτιμούν το παραμύθι ως την σημαντικότερη διασκευή των μύθων του Αισώπου. Η δεύτερη προτίμησή τους είναι το κουκλοθέατρο, η τρίτη προτίμησή τους το θέατρο, η τέταρτη προτίμηση η μουσική, η πέμπτη η ποίηση και η έκτη προτίμησή τους τα κόμικς.
- ❖ Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών απάντησε ότι τα παιδιά δείχνουν να προτιμούν τη διασκευή παραμυθιού με ποσοστό 34%, 32% δήλωσε το κουκλοθέατρο, 17% δήλωσε το θέατρο, 9% δήλωσε την μουσική, 4% την ποίηση, 3% τα κόμικς και 0% καμία διασκευή.

4. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μετά από την παρουσίαση των πορισμάτων ξεχωριστά για κάθε κατηγορία του ερωτηματολογίου, θεωρείτε σκόπιμο να παρουσιαστούν, υπό την μορφή γενικών διαπιστώσεων, τα βασικά συμπεράσματα. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν λοιπόν είναι τα εξής:

Χαρά και ικανοποίηση πήρα από το αποτέλεσμα της πρώτης ερώτησης του ερωτηματολογίου μου που σε όλα τα νηπιαγωγεία διηγούνται τους μύθους. Για το πόσο συχνά γίνεται αυτό είναι αρκετό διότι σήμερα διδάσκονται πολλά περισσότερα εκπαιδευτικά και δημιουργικά θέματα απ' ότι παλιότερα για την επιμόρφωση των παιδιών.

Από την έρευνά μου διαπιστώνω ότι όσο και αν εξελίσσεται η τεχνολογία και επηρεάζει την ζωή μας η λαϊκή παράδοση μας που είναι το λαϊκό παραμύθι και οι μύθοι μεταδίδεται στην επόμενη γενιά. Τόσο με ζήλο από τις νηπιαγωγούς όσο και από τα παιδιά η λαϊκή παράδοση γίνεται αποδεκτή και με ευχαρίστηση.

Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών που υποστηρίζουν ότι τα παιδιά προτιμούν τους μύθους, τους κατανοούν, τους σχολιάζουν επειδή παρουσιάζουν ενδιαφέρον διαπιστώνω ότι η προσφορά του έργου του Αισώπου είναι διαχρονική. Οι δασκευές που έχουν γίνει πάνω στους μύθους μπορούν να καλύψουν όλες τις απαιτήσεις των παιδιών ώστε να κατανοήσουν το κάθε δίδαγμα.

Η πλειοψηφία των νηπιαγωγών και παιδιών ότι προτιμούν ως σημαντικότερη δασκευή του μύθου σε παραμύθι είναι πολύ σημαντικό διότι ταυτίζεται με την λαϊκή μας παράδοση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αυδίκος Ευάγγελος «Από το παραμύθι στα κόμικς - παράδοση και νεοτερικότητα», εκδόσεις: Οδυσσέας, Αθήνα 1996
2. Κωνσταντινίδης Ανδρέας, «Ένας παππούς παραμυθάς (Αίσωπος)», Λευκωσία 1990
3. Αλεξίου Έλλη, «Μύθοι του Αισώπου», εκδόσεις: Καστανιώτη, Αθήνα 1989
4. Νούκιος Ανδρόνικος - Αιτωλός Γεώργιος, «Αισώπου Μύθοι», εκδόσεις: Εστία, Αθήνα 1993
5. Λιάπα Αγνή (Μεταφραστής), «Αίσωπος - μύθοι», εκδόσεις: Εξάντας, 1993
6. Αναγνωστόπουλος Δ. Βασίλειος, «Συμπληρωματικός φάκελος στο μάθημα: Μύθοι - Μυθολογία και λαϊκή παράδοση», Βόλος 2003
7. Αναγνωστόπουλος Δ. Βασίλειος, «Ανιχνεύσεις Α' Θέματα Παιδικής Λογοτεχνίας», εκδόσεις: Καστανιώτη, Αθήνα 1987
8. Αναγνωστόπουλος Δ. Βασίλειος, «Τάσεις και εξελίξεις της παιδικής λογοτεχνίας», έκδοση 13^η συμπληρωμένη, Οι εκδόσεις των φίλων, Αθήνα 2004
9. Αναγνωστόπουλος Δ. Βασίλειος, «Η ελληνική παιδική λογοτεχνία κατά την μεταπολεμική περίοδο (1945-1958)», εκδόσεις: Καστανιώτη, Αθήνα 1991
10. Αναγνωστόπουλος Δ. Βασίλειος, « Τέχνη και τεχνική του παραμυθιού», εκδόσεις: Καστανιώτη, Αθήνα 1997

11. Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας, «Μύθοι και Μυθοποιοί-αφιέρωμα», τόμος 2^{ος} , εκδόσεις: Καστανιώτη, Αθήνα 1987
12. Αποστολίδης Τάσος - Βουτσάς Κώστας, «Οι μύθοι του Αισώπου σε κόμικς», έκδοση Α', εκδόσεις: Χαρταετός
13. Τσιλιμένη Δ. Τασούλα, «Κουκλοθέατρο ΙΙ, 62 Νέα Έργα», έκδοση Γ' , εκδόσεις:Καστανιώτη, Αθήνα 1999
14. Σαρίκας Ζήσης, «Αίσωπος μύθοι», εκδόσεις: Εξάντας, Αθήνα 1993
15. Βαλαβάνη Γ. Ελένη, «Μύθοι του Αισώπου»,εκδόσεις: Πατάκη
16. Αλεξάνδρα Κ. Ζερβού, «Στη χώρα των θαυμάτων»,
17. Κατερίνα Παλάσκα-Μαντούδη, «Έμμετρες ασκήσεις μνήμης και γλώσσας», Βόλος 2000

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ-ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ

1. Περιοδικό:Σύγχρονο Νηπιαγωγείο
2. «Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα», τόμοι 5^{ος} , 20^{ος} ,44^{ος} , εκδοτικός οργανισμός Πάπυρος, Αθήνα

ПАРАРТИМА А!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Το ερωτηματολόγιο αυτό είναι ανώνυμο. Οι πληροφορίες που σας ζητούμε θα χρησιμοποιηθούν για μία έρευνα που πραγματοποιούμε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σχετικά με τις διασκευές των μύθων του Αισώπου.

Σας ευχαριστούμε για τον κόπο και τον χρόνο που διαθέσατε.

Τσιάρα Ελένη.

Ατομικά στοιχεία

A) Φύλο:

- Άντρας
- Γυναίκα

B) Ηλικία:

Γ) Εκπαίδευση:

- Διετούς φοίτησης
- Τετραετούς φοίτησης

Ερωτήσεις

1. Διηγείστε μύθους του Αισώπου στα παιδιά:

- Ναι
- Όχι
-

2. Αν απαντήσατε θετικά στην παραπάνω ερώτηση, πόσο συχνά διηγείστε μύθους του Αισώπου;

- Κάθε μέρα
- 1-2 φορές την εβδομάδα
- 3-4 φορές την εβδομάδα

3. Προτιμάτε:

- Τους μύθους του Αισώπου
- Τα λαϊκά παραμύθια
- Και τα 2

Γιατί:

.....
.....
.....

4. Κατά την γνώμη σας τα παιδιά προτιμούν:

- α)Τους μύθους του Αισώπου
- β)Τα λαϊκά παραμύθια
- γ)Και τα 2

5. Αν απαντήσατε το α στην 4 ερώτηση, νομίζετε ότι προτιμούν τους μύθους του Αισώπου επειδή:

- Τους κατανοούν καλύτερα
- Παρουσιάζουν περισσότερο ενδιαφέρον

α) θέμα

β) ήρωες

γ) συντομία

δ) άλλο.....

Άλλο:.....

.....

6. Πιστεύετε ότι τα παιδιά κατανοούν το “δίδαγμα” των μύθων;

- Ναι
- Όχι

7. Αν τα παιδιά κατανοούν το “δίδαγμα” των μύθων, αυτό το διαπιστώνεται από:

- Σχολιάζοντας πάνω στο δίδαγμα
- Την ταύτιση του “καλού” ήρωα

Άλλο.....

.....

.....

8. Εσείς προσωπικά μετά την ανάγνωση σχολιάζετε:

- Το δίδαγμα της ιστορίας
- Κάνετε δραστηριότητες σχετικές με το δίδαγμα

9. Εσείς προτιμάτε να διαβάζετε στα παιδιά μύθους:

- Από το πρωτότυπο (σύντομο κείμενο στην νεοελληνική)
- Διασκευές σε αφήγημα ειδικά για παιδιά

10. Πόσο σημαντικές θεωρείτε τις παρακάτω διασκευές των μύθων του Αισώπου σε: (Τοποθετείστε τον αριθμό που σας αντιπροσωπεύει με πρώτο αριθμό προτίμησης το 1).

Παραμύθι

Ποίηση

Κουκλοθέατρο

Κόμικς

Μουσική

Θέατρο

11. Τα παιδιά ποια διασκευή δείχνουν να προτιμούν:

- Κουκλοθέατρο
- Κόμικς
- Παραμύθι
- Ποίηση
- Θέατρο
- Μουσική
- Καμία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

Οι 10 πιο γνωστοί μύθοι του Αισώπου που διασκευάστηκαν σε παραμύθια κι έγιναν πολύ δημοφιλή σε μικρούς και μεγάλους.

ΑΙΣΩΠΟΣ

η
ΑΛΕΠΟΥ
και το
ΚΟΡΑΚΙ

ΜΙΝΩΑΣ
εκδόσεις

1. Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΡΑΚΙ

Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν ένα κοράκι πολύ πεινασμένο το καημένο. Πετούσε από δω κι από κει, πάνω από ένα χωριουδάκι, και δεν έβρισκε τίποτα να φάει. Ξαφνικά, είδε ένα μεγάλο κομμάτι τυρί στο περβάζι ενός παράθουρου. Έκανε μια βουτιά από τον ουρανό και «χραπ!» το άρπαξε με το ράμφος του.

Πόσο ευτυχισμένο ένιωθε! Σωστός βασιλιάς!

Πετούσε και σκεφτόταν που να πάει να το φάει με την ησυχία του. «Το βρήκα», σκέφτηκε στο τέλος. «Θα πετάξω ως το δάσος και θα κάτσω σ' ένα μεγάλο κλαδί να φάω σιγά-σιγά το τυρί μου».

Το είπε και το έκανε. Πέταξε ως το κοντινό δάσος και κούρνιασε στο κλαδί ενός δέντρου.

Εκείνη τη στιγμή, όμως, κάτω από το δέντρο φάνηκε μια αλεπού. Ήταν κι αυτή πεινασμένη κι έψαχνε για φαγητό. Μόλις είδε το κοράκι και το τυρί, σκέφτηκε:

«Τι τυχερή που είμαι!»

- Πρώτη μου φορά βλέπω πουλί σαν εσένα! φώναξε αμέσως στο κοράκι.

Το κοράκι έσκυψε το κεφάλι του και κοίταξε κάτω.

Δίπλα στο κορμό του δέντρου, είδε την αλεπού.

- Τι όμορφα φτερά που έχεις! Συνέχισε η αλεπού.

Τι γυαλιστερά! Τι μαύρο, κατάμαυρο χρώμα!

Εσένα έπρεπε να ονομάσουν βασιλιά των πουλιών!

Το κοράκι μαγεύτηκε από τα λόγια της αλεπούς.

Χαμογελούσαν ακόμα και τα μάτια του.

Η αλεπού δεν σταματούσε να μιλάει και να θαυμάζει το κοράκι.

- Θα πρέπει να πετάς θαυμάσια, συνέχισε η παμπόνηρη. Φτερούγισε λιγάκι να σε θαυμάσω κι εγώ η καημένη.

Το κοράκι με το τυρί στο στόμα, άνοιξε τις φτερούγες του κι έκανε δυο κύκλους γύρω από το δέντρο. Μετά κάθισε πάλι στο κλαδί, περιμένοντας να ακούσει τα τόσα γλυκά λόγια της αλεπούς.

- Είδες που είχα δίκιο; φώναξε η αλεπού.

Πετάς καλύτερα κι από τον αετό. Εσύ πρέπει να είσαι ο βασιλιάς. Ακόμα και το ράμφος σου φαίνεται πολύ δυνατό. Αν μπορούσα να ακούσω και την φωνή σου, τότε δεν θα είχα καμία αμφιβολία. Θα έλεγα σε όλα τα ζώα και τα πουλιά του δάσους, πως είσαι το πιο υπέροχο πουλί. Το κοράκι είχε πια φουσκώσει από περηφάνια.

Πήρε βαθιά αναπνοή, άνοιξε τα φτερά και, μαζί, το ράμφος του, για να κελαηδήσει όσο πιο δυνατά, όσο πιο μελωδικά μπορούσε.

- Κράαα κράαα κράαα! Έκανε τόσο παράφωνα, που ανατρίχιασαν ακόμα και τα φύλλα του δέντρου.

Την αλεπού, όμως, δεν την ένοιαξε καθόλου.

Γιατί, μόλις το κοράκι άνοιξε το ράμφος του για να κελαηδήσει, το τυρί έπεσε στο χώμα, δίπλα στο κορμό του δέντρου όπου στεκόταν η αλεπού.

- Κοράκι μου, είναι σίγουρο πως θα γινόσουν ο βασιλιάς όλων των πουλιών. Το μόνο που σου λείπει και πρέπει να ψάξεις να το βρεις, είναι το μυαλό! φώναξε η αλεπού.

Μετά ξερογλείφτηκε, άρπαξε το τυρί με το στόμα της κι απομακρύνθηκε από το δέντρο περπατώντας καμαρωτή-καμαρωτή.

Κι έτσι, το καημενούλη το κοράκι έμεινε να θυμάται τα ωραία λόγια της αλεπούς, πεινασμένο και στενοχωρημένο.

ΑΙΣΩΠΟΣ

Ο κόκορας, ο σκύλος
και η αλεπού

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

2. Ο ΚΟΚΟΡΑΣ, Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΕΠΟΥ

Ο κυρ-κόκορας μια μέρα βγήκε για να πάρει αέρα, μες το δάσος περπατούσε κι όλο σιγοτραγουδούσε.

Ξάφνου πίσω από ένα δέντρο, μια αλεπού προβάλλει ο κυρ-κόκορας τρομάζει και φωνή βγάζει μεγάλη.

Το ξημέρωμα σαν ήρθε ο κυρ-κόκορας λαλεί, μα η αλεπού ακούει και πλησιάζει στο κλαδί.

- Να' ρθω κόκορα ψηλά, να σ' ακούσω πιο καλά;

- Ρώτησε το θυρωρό, είναι κάτω από δω.

Τρέχει πίσω στο κοτέτσι να ζητήσει προστασία και στο σκύλο ομολογεί:

- Ποπό! Έκανα ανοησία!

Τότε ξεπροβάλλει ο σκύλος και ορμάει στην αλεπού και της δίνει της χρονιάς της, για να πάει να φάει αλλού.

Για το σπίτι αγκαλιασμένοι οι δυο φίλοι ξεκινάνε, είναι ευχαριστημένοι και κεφάτοι τραγουδάνε...

Αισώπου μύθοι

για την προσχολική ηλικία

Η καρακάξα που ήθελε να γίνει παγόνι

Κίρκη
Εκδόσεις

3. Η ΚΑΡΑΚΑΞΑ ΠΟΥ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΠΑΓΟΝΙ

Μια μέρα η καρακάξα βρήκε μερικά φτερά παγονιού. Τα πήρε και τα πέρασε προσεκτικά ανάμεσα στα δικά της.

Με τα καινούργια της φτερά, άρχισε να καμαρώνει και να κορδώνεται. Κουνιστή και λυγιστή, πέρασε μπροστά από τις άλλες καρακάξες, χωρίς να καταδεχτεί να τους ρίξει ούτε μια ματιά.

Πήγε εκεί όπου ήταν μαζεμένα τα παγόνια. Εκείνα, μόλις την είδαν, παραξενεύτηκαν. Μετά κατάλαβαν τι είχε κάνει η καρακάξα και θύμωσαν πολύ. Ρίχτηκαν πάνω της και την έδιωξαν με τσιμπήματα.

Μετά από αυτό η καρακάξα ξαναγύρισε στις φίλες της. Εκείνες όμως, δεν είχαν ξεχάσει πώς τις είχε περιφρονήσει, και την έδιωξαν.

Έτσι η καρακάξα έμεινε μόνη της.

ΑΙΣΩΠΟΣ

ο
ΛΑΓΟΣ

και η

ΧΕΛΩΝΑ

4. Ο ΛΑΓΟΣ ΚΑΙ Η ΧΕΛΩΝΑ

Μια φορά κι έναν καιρό, ζούσαν στο δάσος μια χελώνα κι ένας λαγός, που ήταν πολύ καλοί φίλοι. Η χελώνα, όμως, στενοχωριόταν συχνά με τον λαγό, γιατί όλο την κοροϊδεύε.

- Τι αργό ζώο που είσαι! Της έλεγε κάθε λίγο και λιγάκι. Εγώ στη θέση σου θα ντρεπόμουν πολύ.

Η χελώνα δεν μιλούσε, παρά μόνο άφηνε τον λαγό να περηφανεύεται για τον εαυτό του.

- Εγώ είμαι το πιο γρήγορο ζώο του κόσμου! Έλεγε και ξανάλεγε ο λαγός. Τρέχω σαν τον άνεμο. Κανένας δεν μπορεί να μου παραβγεί στο τρέξιμο. Κοίτα τι ευλύγιστα πόδια που έχω! Κοίτα τι λεπτό κορμί! Τρέχω στη φωλιά μου και κρύβομαι μέχρι να πεις τρία. Ενώ εσύ καημενούλα μου, είσαι αναγκασμένη να κουβαλάς ολόκληρο σπίτι στη πλάτη σου.

Μια μέρα ο λαγός άρχισε πάλι να καυχιέται.

Η χελώνα δεν άντεξε άλλο.

- Θέλεις να κάνουμε έναν αγώνα δρόμου; τον ρώτησε. Για να δούμε επιτέλους ποιος είναι ο πιο γρήγορος!

Ο λαγός έσκασε στα γέλια. Γελούσε τόσο πολύ, που τρόμαξε τα πουλάκια που πετούσαν εκείνη τη στιγμή από πάνω του.

- Πως είναι δυνατόν να θέλεις να τρέξεις μαζί μου; φώναξε. Δεν έχεις καμία ελπίδα να κερδίσεις. Θα το μάθουν τα ζώα του δάσους και θα σε κοροϊδεύουν!

- Θέλεις, ναι ή όχι; τον ρώτησε πάλι η χελώνα.

- Φυσικά και θέλω! Άκου λέει!

Έτσι, αποφάσισαν να τρέξουν από ένα μεγάλο δέντρο εκεί κοντά, μέχρι το ποταμάκι του δάσους.

Στάθηκαν και οι δύο δίπλα στον κορμό, φώναξαν μαζί «Ένα, δύο, τρία!» και ξεκίνησαν.

Για να λέμε την αλήθεια, η χελώνα ήταν αυτή που ξεκίνησε πρώτη. Γιατί ο λαγός, βέβαιος για την νίκη του και ξέροντας πόσο αργά προχωρά η χελώνα, έμεινε στη θέση του, τεντώθηκε τεμπέλικα, χασμουρήθηκε, έφαγε τρία τριφύλλια που βρήκε εκεί γύρω και ξάπλωσε να ξεκουραστεί μια στάλα στη σκιά του δέντρου. Σκόπευε να αφήσει τη χελώνα να χαρεί λιγάκι και μετά να περάσει από μπροστά της τρέχοντας σαν βολίδα, για να θαυμάσει τη γρηγοράδα και τη χάρη του.

Η χελώνα δεν του έδωσε σημασία. Έτρεχε όσο πιο γρήγορα μπορούν να τρέξουν οι χελώνες. Η μικρή της καρδούλα χτυπούσε σαν τρελή από την προσπάθεια. Έτρεχε χωρίς σταματημό. Σαν χελώνα, φυσικά!

Κάτω από την σκιά του δέντρου, ήταν τόσο δροσερά!

Ο λαγός έκλεισε για λίγο τα μάτια του και... αποκοιμήθηκε γλυκά. Όταν τα ξανάνοιξε πετάχτηκε πάνω σαν τρελός. Κοίταξε μπροστά του και τι να δει! Η χελώνα ήθελε ακόμα δυο βήματα για να φτάσει στο ποταμάκι!

Άρχισε να τρέχει με όση δύναμη, ευλυγισία και ταχύτητα έχουν οι λαγοί, αλλά μάταια!

Η χελώνα, η τόση αργή και υπομονετική του φιλενάδα, είχε φτάσει στο τέρμα. Είχε νικήσει!

- Είδες και μόνος σου, λαγέ μου, πόσο πιο γρήγορη από σένα είμαι! Του φώναξε θριαμβευτικά.

Ο λαγός τι να πει; Πάνε πια τα γέλια και οι χαρές, οι περηφάνιες και οι καυχησιές!

- Ζήτω μου! Φώναξε η χελώνα, βλέποντας τα κατεβασμένα μούτρα του λαγού κι έσκασε στα γέλια, παρέα με τα πουλάκια που πετούσαν χαρωπά από πάνω τους.

Και ο φίλος της ο λαγός πότε δεν υπερηφανεύτηκε ξανά για την γρηγοράδα του!

Αισώπου μύθοι

για την προσχολική ηλικία

Ο ψεύτης βοσκός

Κίρκη
Εκδόσεις

5.Ο ΨΕΥΤΗΣ ΒΟΣΚΟΣ

Κάθε πρωί ο μικρός βοσκός έβγαζε τα πρόβατα στη βοσκή. Όμως όλη μέρα μόνος του βαριόταν. Δεν ήξερε τι να κάνει για να περάσει την ώρα του.

Μια μέρα σκέφτηκε κάτι. Έτσι, για να γελάσει, άρχισε να φωνάζει:

-Βοήθεια, χωριανοί! Τρέξτε! Λύκοι!

Οι χωριανοί άκουσαν τις φωνές. Παράτησαν τη δουλειά τους, άρπαξαν ξύλα και μαγκούρες και έτρεξαν να βοηθήσουν. Όμως αντί για λύκους, βρήκαν το μικρό βοσκό να κρατάει την κοιλιά του από τα γέλια.

-Δεν είναι αστεία αυτά. Μη το ξανακάνεις, είπαν οι χωριανοί κι έφυγαν θυμωμένοι. Πέρασαν λίγες μέρες κι ο μικρός βοσκός πάλι βαριόταν. Τι να κάνει, τι να κάνει, άρχισε πάλι να φωνάζει:

-Βοήθεια! Λύκοι! Τρέξτε χωριανοί!

Έτρεξαν πάλι οι καημένοι για να βοηθήσουν. Όμως βρήκαν το μικρό βοσκό σκασμένο στα γέλια. Αυτή τη φορά οι χωριανοί αγρίεψαν για τα καλά.

- Αλίμονό σου, αν το ξανακάνεις, είπαν κι έφυγαν πολύ θυμωμένοι.

Λίγες μέρες μετά, ήρθαν πραγματικά οι λύκοι. Μόλις τους είδε ο μικρός βοσκός, κατατρόμαξε. Άρχισε να ουρλιάζει:

- Βοήθεια! Βοήθεια! Λύκοι! Τρέξτε χωριανοί! Βοήθεια!

Άδικος κόπος. Οι χωριανοί άκουσαν τις φωνές και είπαν:

-Α , πάλι εκείνος ο ψεύτης είναι. Ας φωνάζει. Δεν θα την ξαναπάθουμε.

6. Η ΑΛΕΠΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΜΜΕΝΗ ΟΥΡΑ

Μια μέρα, μια αλεπού περπατούσε καμαρωτή-καμαρωτή στο δάσος. Έτσι αφηρημένη όμως που ήταν, δεν πρόσεξε την παγίδα κάποιου κυνηγού και τσακ! Η παγίδα γράπωσε την ουρά της.

Πόσο πολύ πόνεσε! Έβαλε τα κλάματα από τον πόνο! Έπρεπε όμως να βρει τρόπο να φύγει γρήγορα από εκεί, προτού έρθει ο κυνηγός και τη βάλει στη κλούβα του!

Άρχισε λοιπόν να προσπαθεί με όλη της την δύναμη να απελευθερωθεί από την παγίδα. Ήταν αδύνατον! Τότε κατάλαβε πως ο μόνος τρόπος για να τα καταφέρει, ήταν να κόψει την ουρά της. Έπιασε την ουρά της και άρχισε να την τραβάει... να την τραβάει, μέχρι που την έκοψε κι ελευθερώθηκε!

Η αλεπού χάρηκε που σώθηκε από την παγίδα, αλλά δεν χάρηκε καθόλου που έμεινε χωρίς ουρά!

«Υπάρχει αλεπού χωρίς ουρά;» σκεφτόταν.

«Τι θα λένε για μένα οι άλλες αλεπούδες;

Θα σκάνε στα γέλια μαζί μου!»

Πάσχιζε λοιπόν να βρει λύση.

Περπατούσε και σκεφτόταν και σκεφτόταν...

- Το βρήκα! Φώναξε κάποια στιγμή.

Θα προσπαθήσω να πείσω όλες τις αλεπούδες πως είναι καλύτερα να μην έχουν ουρά!

Θα τους πω ότι η ουρά δεν είναι πια της μόδας, πως όσες αλεπούδες έχουν ουρά είναι για γέλια!

Μόλις πήρε την απόφασή της, έτρεξε στο ξέφωτο του δάσους όπου σύχναζαν οι φιλενάδες της οι αλεπούδες. Εκείνες μόλις αντίκρισαν την αλεπού με την κομμένη ουρά, άρχισαν να χαχανίζουν, μέχρι που έβαλαν τα κλάματα από τα πολλά γέλια!

Η αλεπού τις κοίταζε αμίλητη. Κι όταν σταμάτησαν να γελάνε, ανέβηκε σε ένα βραχάκι.

- Για ακούστε με καλά, φιλενάδες! φώναξε.

Κανονικά, εγώ έπρεπε να γελάω μαζί σας.

Γιατί πρέπει να ξέρετε ότι από' δω και μπρος θα βάζει τα γέλια όποιος βλέπει αλεπού με ουρά, κι όχι χωρίς ουρά!

- Τι είναι αυτά που λες; τη ρώτησαν οι αλεπούδες.
- Καλά δεν μάθατε τα νέα; Οι αλεπούδες όλου του κόσμου αποφάσισαν να κόψουν τις ουρές τους. Το ίδιο έκανα κι εγώ. Την έκοψα μόνη μου! Και είμαι πολύ ευτυχισμένη με την απόφασή μου. Χωρίς ουρά νιώθω πολύ ανάλαφρη, τρέχω πιο γρήγορα, πιάνω πιο εύκολα την τροφή μου. Πρέπει λοιπόν να κάνετε κι εσείς το ίδιο!

Οι αλεπούδες τα' χασαν. Μερικές μάλιστα άρχισαν να τραβούν με μανία την ουρά τους, όταν...

- Σκέτες ανοησίες! Φώναξε η πιο γριά αλεπού.

Δεν καταλαβαίνετε πως έχασε την ουρά της και τώρα θέλει κι εσάς χωρίς ουρά για να νιώθει καλύτερα;

Σας κοροϊδεύει, καημένες μου...

Και τότε, η αλεπού με την κομμένη ουρά κατέβασε το κεφάλι της κι έφυγε γρήγορα από κοντά τους, ντροπιασμένη...

Αισώπου μύθοι

για την προσχολική ηλικία

Η αλεπού και ο τράγος

75

Κίρκη
Εκδόσεις

7.Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ Ο ΤΡΑΓΟΣ

Μια μέρα η αλεπού διψούσε πολύ. Βρήκε ένα πηγάδι και έσκυψε να πει νερό. Γλίστρησε όμως κι έπεσε μέσα. Προσπάθησε, ξαναπροσπάθησε μα δεν μπορούσε να βγει έξω. Σε λίγο πέρασε ένας τράγος και ρώτησε την αλεπού:

- Έχει νερό το πηγάδι;
- Και βέβαια έχει.

Κατέβα να πεις απάντησε η αλεπού. Χωρίς δεύτερη σκέψη ο τράγος κατέβηκε στο πηγάδι. Ήπιε νερό και ξεδίψασε.

Ύστερα ρώτησε την αλεπού:

- Και τώρα, πώς θα βγούμε από 'δω μέσα;
- Εύκολο είναι, απάντησε η αλεπού.

Εσύ θα στηριχτείς όρθιος στον τοίχο, εγώ θα πατήσω πάνω σου, θα βγω έξω κι ύστερα θα σε τραβήξω κι εσένα.

Έτσι κι έγινε.

Η αλεπού βγήκε από το πηγάδι κι έκανε να φύγει.

- Ε! Στάσου! Πού πας; φώναξε ο τράγος. Πρέπει να με τραβήξεις έξω.
- Αν είχες τόσο μυαλό όσες τρίχες στο πηγούνι σου, είπε η αλεπού, δεν θα κατέβαινες στο πηγάδι, πριν σκεφτείς πώς θα ξανανέβεις.

Αισώπου μύθοι

για την προσχολική ηλικία

Ο ποντικός της πόλης και ο ποντικός του αγρού

75

Κίρκη
Εκδόσεις

8.Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ

Μια φορά ένας ποντικός που ζούσε στην πόλη πήγε βόλτα στην εξοχή. Γνώρισε ένα ποντικό που ζούσε εκεί κι έγιναν φίλοι. Ο ποντικός του αγρού κάλεσε σπίτι του τον ποντικό της πόλης για να του κάνει το τραπέζι. Του πρόσφερε ό,τι καλύτερο είχε. Όμως ο ποντικός της πόλης είπε:

- Τι είν' αυτά, φίλε μου; Πάμε σπίτι μου να σου κάνω εγώ το τραπέζι.

Οι δυο φίλοι έφτασαν στην πόλη, στο σπίτι του ποντικού. Κατέβηκαν στο κελάρι. Ο ποντικός του αγρού έμεινε μ' ανοιχτό το στόμα. Εκεί μέσα είχε του κόσμου τα καλά. Οι δυο φίλοι στρώθηκαν στο φαγητό.

Ξαφνικά, άνοιξε η πόρτα. Πετάχτηκαν τρομαγμένοι κι έτρεξαν να κρυφτούν. Μόλις έγινε ησυχία, βγήκαν από την κρυψώνα τους και ξανακάθισαν να φάνε. Όμως, μετά από λίγο, πάλι άνοιξε η πόρτα. Και οι δυο έτρεξαν να κρυφτούν τρέμοντας από τον φόβο τους.

Όταν ξανάγινε ησυχία, ο ποντικός του αγρού είπε:

- Φεύγω, φίλε μου. Μπορεί να έχεις πλούσια φαγητά, ζεις όμως μέσα στο φόβο. Προτιμώ να ζω φτωχικά, αλλά να είμαι ελεύθερος.

ΑΙΣΩΠΟΣ

Το λιοντάρι και το ποντίκι

9.ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Μια φορά κι έναν καιρό ένα τόσο δα ποντίκι έφυγε απ' την φωλιά του για μια βόλτα στον αγρό. Κι όπως ξέγνοιαστο γυρνάει, ένα φίδι του χιμάει με το στόμα του να χάσκει έτοιμο για να το φάει. Τρέμοντας για την ζωή του, τρέχει, τρέχει τρομαγμένο. Σαν το βλέπει το λιοντάρι, το λυπάται το καημένο.

- Άδικο, λέει το λιοντάρι, να τα βάζει ένα φίδι μ' ένα αδύναμο ποντίκι. Κάτι πρέπει να σκεφτώ...

Πιάνει απ' το λαιμό το φίδι ξαφνιασμένο:

- Τώρα, λέει, πώς θα λυθώ;
- Σου χρωστάω τη ζωή μου, λέει το μικρό ποντίκι στο λιοντάρι, και του δίνει μια υπόσχεση ιερή.
- Όποτε μ' έχεις ανάγκη πάντα δίπλα σου θε να' μια. Έλα ας δώσουμε τα χέρια σαν δυο φίλοι κολλητοί.

Δεν είχε περάσει η μέρα και το δύστυχο λιοντάρι έπεσε σε μια παγίδα που' χαν στήσει κυνηγοί. Τώρα πια φυλακισμένο, σε κλουβί μανταλωμένο, ψάχνει, ψάχνει απελπισμένο κάποια τρύπα για να βγει. Μεσ στη σκοτεινιά της νύχτας το ατρόμητο ποντίκι ροκανίζει με βιασύνη τα δεσμά του λιονταριού. Απ' τον ύπνο το λιοντάρι με το θόρυβο ξυπνάει. Βλέπει το μικρό ποντίκι με το φως του φεγγαριού...

... Και του λέει: - Καλέ μου φίλε, μ' έσωσες δεν το ξεχνάω.

Φίλος σου πιστός θα μείνω, πάντοτε κι όπου κι αν πάω.

ΑΙΣΩΠΟΣ

Η αλεπού και το λελέκι

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

10. Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΛΕΛΕΚΙ

Γύρισε απ' το ταξίδι το λελέκι κουρασμένο, με προμήθειες φορτωμένο σε σακούλι πλουμιστό. Και πετώντας στο γρασίδι, λέει ευχαριστημένο:

- Αχ! Τι ωραία στη φωλιά μου τώρα θα ξεκουραστώ!

Δεν είχε προλάβει ακόμα το καπέλο του να βγάλει, και στα ξαφνικά προβάλλει η αλεπού η πονηρή.

- Γείτονα, καλέ μου φίλε, σε πεθύμησα, που ήσουν; Θέλω να γευτώ μαζί σου σούπα νόστιμη, αχνιστή.

- Ποπό! Πώς μοσχομυρίζει! Ψιθυρίζει το λελέκι πεινασμένο, καθώς βλέπει το τσουκάλι που αχνίζει.

Πάει τ'άδειασε το πιάτο η αλεπού, μα το λελέκι με την σουβλερή τη μύτη δεν μπορεί να πιει γουλιά.

- Γείτονα μου, να ξανάρθεις να σου κάνω το τραπέζι, λέει η αλεπού γελώντας, με καινούρια λιχουδιά!

Το λελέκι το καημένο φεύγει στενοχωρημένο, πεινασμένο, θυμωμένο και δεν βγάζει τσιμουδιά.

- Τώρα είναι η σειρά μου να σου κάνω το τραπέζι, λέει με χάρη το λελέκι στην παμπόνηρη αλεπού.

- Εγώ, ξέρεις, έχω τρόπους και τα χρέη μου πληρώνω και θα ήθελα να ερχόσουν και σ'εμένα πού και πού.

Τρέχει με μιαν ανθοδέσμη η αλεπού, στιγμή δεν στέκει, προς την λίμνη όπου προσμένει το φιλόξενο λελέκι!

Πώς να φάει; Τι να φάει η αλεπού απ' το μπουκάλι; Γλείφεται, πεινάει, ζηλεύει, προσπαθεί πάλι και πάλι.

Ήρθε η ώρα να πηγαίνει νηστική και λυπημένη. Το λελέκι την κοιτάζει και γελάει και κάνει χάζι.

- Γεια σου, κυρα-γειτόνισσα, κι αν θες έλα και πάλι να σε κεράσω λιχουδιές μεσ' από το μπουκάλι!

ПАРАРТИМАГ

Βιβλιογραφία παραμυθιών

Αλεξίου Έλλη, Μύθοι του Αισώπου / Έλλη Αλεξίου · εικονογράφηση Στάθης Σταυρόπουλος. - 7η έκδ. - Αθήνα : Καστανιώτη, 2006.

Αίσωπος. Οι μύθοι του Αισώπου / Αίσωπος · διασκευή Τάσος Αποστολίδης · εικονογράφηση Κώστας Βουτσάς. - Αθήνα : Μεταίχμιο, 2006.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Νίκος Δεληγιάννης · εικονογράφηση Λεωνίδου Νίκη. - 1η έκδ. - Αθήνα : Χατζηλάκος Π., 2005.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Νίκος Δεληγιάννης · εικονογράφηση Λεωνίδου Νίκη. - 1η έκδ. - Αθήνα : Χατζηλάκος Π., 2005.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Νίκος Δεληγιάννης · εικονογράφηση Λεωνίδου Νίκη. - 1η έκδ. - Αθήνα : Χατζηλάκος Π., 2005.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Μάικλ Μορπούργκο · εικονογράφηση Έμμα Τσίτσεστερ Κλαρκ · μετάφραση Αγαθή Δημητρούκα. - 1η έκδ. - Αθήνα : Πατάκη, 2005.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Jerry Pinkney · μετάφραση Γιώργος Β. Δρύλλης · εικονογράφηση Jerry Pinkney. - 1η έκδ. - Αθήνα : Παπαδόπουλος, 2005.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Νίκος Δεληγιάννης · εικονογράφηση Λεωνίδου Νίκη. - 1η έκδ. - Αθήνα : Χατζηλάκος Π., 2005.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Νίκος Δεληγιάννης · εικονογράφηση Λεωνίδου Νίκη. - 1η έκδ. - Αθήνα : Χατζηλάκος Π., 2005.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αίσωπος. - Αθήνα : Ορφανίδη, 2004.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου : 29 μοναδικοί μύθοι / Αίσωπος · διασκευή Γιώργος Τσουκαλάς · εικονογράφηση Νόνκα Πετκόβα. - Αθήνα : Άγκυρα, 2004.

Αίσωπος. 90 μύθοι του Αισώπου / Αίσωπος · διασκευή Λαζάρου, Ανδρέας. - Αθήνα : Ηλιοδρόμιο, 2003.

Ο Βοριάς και ο Ήλιος : Μύθοι του Αισώπου / επιμέλεια Χριστίνα Μαραγκοπούλου · εικονογράφηση Χριστίνα Μαραγκοπούλου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Ψυχογιός, 2002.

Το λιοντάρι και ο ποντικός : Μύθοι του Αισώπου / επιμέλεια Χριστίνα Μαραγκοπούλου · εικονογράφηση Χριστίνα Μαραγκοπούλου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Ψυχογιός, 2002

Κυριακίδης, Βασίλης. Οι μύθοι του Αισώπου / Βασίλη Κυριακίδη. - Αθήνα : Κυριακίδης Β., 2002.

Μύθοι του Αισώπου / διασκευή Ζωή Βαλάση · εικονογράφηση Άννα Μενδρινού. - 1η έκδ. - Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 2001.

Η αλεπού και τα σταφύλια : Μύθοι του Αισώπου / διασκευή Μαριέλα Κωνσταντινίδου · εικονογράφηση Μαριέλα Κωνσταντινίδου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Ψυχογιός, 2000.

Ο λαγός και η χελώνα : Μύθοι του Αισώπου / διασκευή Μαριέλα Κωνσταντινίδου · εικονογράφηση Μαριέλα Κωνσταντινίδου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Ψυχογιός, 2000.

Ο ποντικός της εξοχής κι ο ποντικός της πόλης : Μύθοι του Αισώπου / διασκευή Μαριέλα Κωνσταντινίδου · εικονογράφηση Μαριέλα Κωνσταντινίδου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Ψυχογιός, 2000.

Ο τζίτζικας και ο μέρμηγκας : Μύθοι του Αισώπου / διασκευή Μαριέλα Κωνσταντινίδου · εικονογράφηση Μαριέλα Κωνσταντινίδου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Ψυχογιός, 2000.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · μετάφραση Ιωάννα Παπαγεωργίου. - Αθήνα : Modern Times, 2000.

Αίσωπος. Οι μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Λούσι Κίνκείντ · μετάφραση Βαγγέλης Τασιόπουλος · εικονογράφηση Τζίλ Γκάιλ. - Αθήνα : Σύγχρονοι Ορίζοντες, 1999.

Κυριακίδης, Βασίλης. Μύθοι του Αισώπου / Βασίλη Κυριακίδη. - Αθήνα : Κυριακίδης Β., 1999.

Μύθοι του Αισώπου / διασκευή Manlio Francia · μετάφραση Λίνα Ανδριανάκη · εικονογράφηση Ornella Bergadano. - 1η έκδ. - Αθήνα : Μίνωας, 1999.

Αίσωπος. Οι μύθοι του Αισώπου 1 : Ο κόρακας κι η αλεπού, ο γεωργός με τα τρία παιδιά, η αλεπού και τα σταφύλια, ο ξυλοκόπος κι ο Ερμής, ο τσιγκούνης, ο γάιδaros που άλλαζε αφεντικά / Αισώπου · διασκευή Ιωάννα Φέρρη , Γιώργος Κανελλόπουλος · εικονογράφηση Γιάννης Αλέρτας · αφήγηση Ηλίας Λογοθέτης , Μαρία Ζαχαρή · μουσική σύνθεση Τάσος Τοτός · στίχοι Τάσος Τοτός. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εμπειρία Εκδοτική, 1999.

Αίσωπος. Οι μύθοι του Αισώπου 2 : Η αλεπού κι ο αετός, το ελάφι και τ' αμέλι, η κολοβή αλεπού, ο ψεύτης βοσκός, το λιοντάρι και το δελφίνι, ο γεωργός πού γύρευε ν' αγοράσει γάιδaro / Αισώπου · διασκευή Ιωάννα Φέρρη , Γιώργος Κανελλόπουλος · εικονογράφηση Γιάννης Αλέρτας · αφήγηση Ηλίας Λογοθέτης , Μαρία Ζαχαρή · μουσική σύνθεση Τάσος Τοτός · στίχοι Τάσος Τοτός. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εμπειρία Εκδοτική, 1999.

Αίσωπος. Οι μύθοι του Αισώπου 3 : Το λιοντάρι, ο λύκος κι η αλεπού, συν Αθηνά και χείρα κίνει, οι λύκοι και τα πρόβατα, λιοντάρι και ποντίκι, το τζιτζίκι και τα μυρμήγκια, η φαντασμένη καλιακούδα / Αισώπου · διασκευή Ιωάννα Φέρρη , Γιώργος Κανελλόπουλος · εικονογράφηση Γιάννης Αλέρτας · αφήγηση Ηλίας Λογοθέτης , Μαρία Ζαχαρή · μουσική σύνθεση Τάσος Τοτός · στίχοι Τάσος Τοτός. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εμπειρία Εκδοτική, 1999.

Αίσωπος. Οι μύθοι του Αισώπου 4 : Ο γάτος και τα ποντίκια, ο πονόψυχος γεωργός και το φίδι, ο τράγος και τ' αμπέλι, ο αφελής βοσκός κι ο λύκος, ο λύκος κι η γριά, ο ήλιος κι ο βοριάς / Αισώπου · διασκευή Ιωάννα Φέρρη , Γιώργος Κανελλόπουλος · εικονογράφηση Γιάννης Αλέρτας · αφήγηση Ηλίας Λογοθέτης , Μαρία Ζαχαρή · μουσική σύνθεση Τάσος Τοτός · στίχοι Τάσος Τοτός. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εμπειρία Εκδοτική, 1999.

Βαλαβάνη, Ελένη Γ. Μύθοι του Αισώπου / Ελένη Γ. Βαλαβάνη · εικονογράφηση Αντώνης Καλαμάρας. - 11η έκδ. - Αθήνα : Πατάκη, 1998.

Αίσωπος. Η αλεπού και το κοράκι : Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Τάσος Γιαννακούρος · εικονογράφηση Δημήτρης Γιαννακούρος. - Αθήνα : Παπαδόπουλος, 1998.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου : Ο λαγός και η χελώνα. Το καυχησιάρικο κοκοράκι. Το λιοντάρι και το ποντίκι. Η αλεπού και το κοράκι / Αισώπου · διασκευή Τάσος Γιαννακούρος · εικονογράφηση Δημήτρης Γιαννακούρος. - Αθήνα : Παπαδόπουλος, 1998.

Αίσωπος. Μύθοι του Αισώπου : Ο ήλιος και ο αέρας. Ο χαμένος θησαυρός. Η αλεπού και ο πελαργός. Το μυρμήγκι και το περιστέρι / Αισώπου · διασκευή Τάσος Γιαννακούρος · εικονογράφηση Δημήτρης Γιαννακούρος. - Αθήνα : Παπαδόπουλος, 1998.

Αίσωπος. Ο λαγός και η χελώνα : Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Τάσος Γιαννακούρος · εικονογράφηση Δημήτρης Γιαννακούρος. - Αθήνα : Παπαδόπουλος, 1998.

Αίσωπος. Το καυχησιάρικο κοκοράκι : Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Τάσος Γιαννακούρος · εικονογράφηση Δημήτρης Γιαννακούρος. - Αθήνα : Παπαδόπουλος, 1998.

Αίσωπος. Το λιοντάρι και το ποντίκι : Μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · διασκευή Τάσος Γιαννακούρος · εικονογράφηση Δημήτρης Γιαννακούρος. - Αθήνα : Παπαδόπουλος, 1998.

Οι μύθοι του Αισώπου / διασκευή Anne Gatti · εικονογράφηση Safaya Salter · μετάφραση Άννα Παπασταύρου. - 2η έκδ. - Αθήνα : Παπαδόπουλος, 1997.

Αίσωπος. Οι ωραιότεροι μύθοι του Αισώπου 1 / Αισώπου · μετάφραση Νέστορας Χούνος · εικονογράφηση Έρικ Κινκέιντ. - 1η έκδ. - Αθήνα : Άγκυρα, 1996.

Αίσωπος. Οι ωραιότεροι μύθοι του Αισώπου 2 / Αισώπου · μετάφραση Νέστορας Χούνος · εικονογράφηση Έρικ Κινκέντ. - 1η έκδ. - Αθήνα : Άγκυρα, 1996.

Αίσωπος. 135 μύθοι του Αισώπου / Αισώπου · επιμέλεια Νέστορας Χούνος · εικονογράφηση Μιχάλης Βενετούλιας. - 2η έκδ. - Αθήνα : Άγκυρα, 1996.

Αλεξίου, Έλλη. Μύθοι του Αισώπου / Έλλη Αλεξίου · εικονογράφηση Στάθης Σταυρόπουλος. - Αθήνα : Καστανιώτη, 1985.

Αίσωπος. 28 μύθοι του Αισώπου / Αίσωπος · διασκευή Σταθούλα Καλογηράτου. - Αθήνα

Αίσωπος. Αίσωπος : Μύθοι / Αίσωπος · διασκευή Ρένα Ρώσση - Ζαΐρη · εικονογράφηση Δημήτρης Καρατζαφέρης , Έρση Σπαθοπούλου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Μίνωας, 2003.

Αίσωπος. Αίσωπος 1 / Αίσωπος · μετάφραση Ρένα Ρώσση - Ζαΐρη · εικονογράφηση Δημήτρης Καρατζαφέρης , Έρση Σπαθοπούλου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Μίνωας, 2003. (Αγαπημένοι Μύθοι - Αίσωπος · 1)

Ο λαγός και η χελώνα: Η αλεπού και το κοράκι: Το λιοντάρι και το ποντίκι: Το τζίτζικι και το μυρμήγκι.

Αίσωπος / διασκευή Σοφία Ζαραμπούκα · εικονογράφηση Σοφία Ζαραμπούκα. - 1η έκδ. - Αθήνα : Πατάκη, 1995.

Αίσωπος / διασκευή Σοφία Ζαραμπούκα · εικονογράφηση Σοφία Ζαραμπούκα. - 1η έκδ. - Αθήνα : Πατάκη, 1995.

Αίσωπος. Αίσωπος : Οι ωραιότεροι μύθοι / Αίσωπος · διασκευή Alberto Anichini · μετάφραση Ντόση Ιορδανίδου. - Αθήνα : Πατάκη, 1994

Νεγρεπόντης, Γιάννης. Ο φίλος μας ο Αίσωπος / Γιάννη Νεγρεπόντη · εικονογράφηση Αργυρώς. - 4η έκδ. - Αθήνα : Κέδρος, 1990.

Μαραγκός, Νίκος. Αρχαίοι ελληνικοί μύθοι και Αίσωπος / Νίκος Μαραγκός · εικονογράφηση Τ. Τζανετέας. - Αθήνα : Δωρικός, 1987.

ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΙΚΗ

Αίσωπος, 30 διαλεχτοί μύθοι Αισώπου, αφήγηση: Στάθης Γαβάκης, Πόλυ Φιαμέγκου, Αλεξία Λασκαρίδου, Αθήνα : Μόκας Ε., - Μορφωτική [κασέτα]

Αισώπου μύθοι, διασκευή: Κ. Παπαγεωργίου - μετάφραση : Κ. Ιωακειμίδης, Αθήνα [κασέτα]

Αισώπου μύθοι: Η αλεπού κι ο κόρακας, Σκύλος, κόκορας και αλεπού, Λιοντάρι και ποντίκι, Ο τζίτζικας κι ο μέρμηγκας - 1^η έκδοση, - Αθήνα: Άγκυρα, 2005. (CD)

Οι μύθοι του Αισώπου 1 : Ο κόρακας κι η αλεπού, ο γεωργός με τα τρία παιδιά, η αλεπού και τα σταφύλια, ο ξυλοκόπος κι ο Ερμής, ο τσιγκούνης, ο γάιδaros που άλλαζε αφεντικά / Αισώπου · διασκευή Ιωάννα Φέρρη , Γιώργος Κανελλόπουλος · εικονογράφηση Γιάννης Αλέρτας · αφήγηση Ηλίας Λογοθέτης , Μαρία Ζαχαρή · μουσική σύνθεση Τάσος Τοτός · στίχοι Τάσος Τοτός. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εμπειρία Εκδοτική, 1999. (CD)

Οι μύθοι του Αισώπου 2 : Η αλεπού κι ο αετός, το ελάφι και τ' αμέλι, η κολοβή αλεπού, ο ψεύτης βοσκός, το λιοντάρι και το δελφίνι, ο γεωργός πού γύρευε ν' αγοράσει γάιδαρο / Αισώπου · διασκευή Ιωάννα Φέρρη , Γιώργος Κανελλόπουλος · εικονογράφηση Γιάννης Αλέρτας · αφήγηση Ηλίας Λογοθέτης , Μαρία Ζαχαρή · μουσική σύνθεση Τάσος Τοτός · στίχοι Τάσος Τοτός. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εμπειρία Εκδοτική, 1999. (CD)

Οι μύθοι του Αισώπου 3 : Το λιοντάρι, ο λύκος κι η αλεπού, συν Αθηνά και χείρα κίνει, οι λύκοι και τα πρόβατα, λιοντάρι και ποντίκι, το τζίτζικι και τα μυρμήγκια, η φαντασμένη καλιακούδα / Αισώπου · διασκευή Ιωάννα Φέρρη , Γιώργος Κανελλόπουλος ·

εικονογράφηση Γιάννης Αλέρτας · αφήγηση Ηλίας Λογοθέτης ,
Μαρία Ζαχαρή · μουσική σύνθεση Τάσος Τοτός · στίχοι Τάσος
Τοτός. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εμπειρία Εκδοτική, 1999. (CD)

Οι μύθοι του Αισώπου 4 : Ο γάτος και τα ποντίκια, ο πονόψυχος
γεωργός και το φίδι, ο τράγος και τ' αμπέλι, ο αφελής βοσκός κι ο
λύκος, ο λύκος κι η γριά, ο ήλιος κι ο βοριάς / Αισώπου · διασκευή
Ιωάννα Φέρρη , Γιώργος Κανελλόπουλος · εικονογράφηση Γιάννης
Αλέρτας · αφήγηση Ηλίας Λογοθέτης , Μαρία Ζαχαρή · μουσική
σύνθεση Τάσος Τοτός · στίχοι Τάσος Τοτός. - 1η έκδ. - Αθήνα :
Εμπειρία Εκδοτική, 1999. (CD)

Παραμύθια του Αισώπου 1 : Ο λαγός και η χελώνα, ο τζίτζικας κι
ο μέρμηγκας, ο Ανδροκλής και το λιοντάρι, μουσική
σύνθεση:Αναστασία Παπαδημητρίου - στίχοι: Νέστορας Χούνος -
ερμηνεία: Άννα Παπαδημητρίου, ενορχήστρωση: Τάσος
Καρακατσάνης, Αθήνα: Άγκυρα, 1999. [κασέτα]

Παραμύθια του Αισώπου 2 : Η αλεπού κι ο κόρακας, σκύλος,
κόρακας κι αλεπού, λιοντάρι και ποντίκι. μουσική
σύνθεση:Αναστασία Παπαδημητρίου - στίχοι: Νέστορας Χούνος -
ερμηνεία: Άννα Παπαδημητρίου, ενορχήστρωση: Τάσος
Καρακατσάνης, Αθήνα: Άγκυρα, 1998. [κασέτα]

Παραμύθια του Αισώπου 3 : Η αλεπού με την κομμένη ουρά, το
πάθημα του λύκου, ο κύκνος κι ο άρχοντας. μουσική
σύνθεση:Αναστασία Παπαδημητρίου - στίχοι: Νέστορας Χούνος -
ερμηνεία: Άννα Παπαδημητρίου, ενορχήστρωση: Τάσος
Καρακατσάνης, Αθήνα: Άγκυρα, 1998. [κασέτα]

Παραμύθια του Αισώπου 4 : Η μαϊμού και το δελφίνι, το κατσίκι κι
ο λύκος που έπαιζε φλογέρα, το λιοντάρι κι ο λαγός. μουσική
σύνθεση:Αναστασία Παπαδημητρίου - στίχοι: Νέστορας Χούνος -

ερμηνεία: Άννα Παπαδημητρίου, ενορχήστρωση: Τάσος Καρακατσάνης, Αθήνα: Άγκυρα, 1998. [κασέτα]

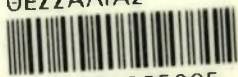
Παραμύθια του Αισώπου 5 : Μαΐμου και αλεπού, ο ψεύτης βοσκός, κάβουρας και αλεπού. μουσική σύνθεση: Αναστασία Παπαδημητρίου - στίχοι: Νέστορας Χούνος - ερμηνεία: Άννα Παπαδημητρίου, ενορχήστρωση: Τάσος Καρακατσάνης, Αθήνα: Άγκυρα, 1998. [κασέτα]

Τραγουδώντας τους μύθους του Αισώπου 1-2, εικονογράφηση: Νίκος Μαρουλάκης, - 2^η έκδ. - Αθήνα: Άγκυρα, 1996 [κασέτα]

Μύθοι του Αισώπου, Αθήνα : Ορφανίδη, 2004 (CD)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

004000085005